

Osobitná správa

**Podpora EÚ krajinám
produkujúcim drevo
v rámci akčného
plánu FLEGT**EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2015

Print	ISBN 978-92-872-2812-3	ISSN 1831-0931	doi:10.2865/13715	QJ-AB-15-011-SK-C
PDF	ISBN 978-92-872-2773-7	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/209139	QJ-AB-15-011-SK-N
EPUB	ISBN 978-92-872-2810-9	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/81708	QJ-AB-15-011-SK-E

© Európska únia, 2015
Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Printed in Luxembourg

Osobitná správa

Podpora EÚ krajinám produkujúcim drevo v rámci akčného plánu FLEGT

(podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ)

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky vybraných auditov výkonnosti a auditov zhody, ktoré sa týkajú konkrétnych rozpočtových oblastí alebo tematických oblastí riadenia. EDA vyberá a navrhuje tieto auditorské úlohy tak, aby mali maximálny dosah, pričom sa zohľadňujú riziká pre výkonnosť či zhodu, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti uskutočnila auditorská komora III, ktorej predsedá člen EDA Karel Pinxten a ktorá sa špecializuje na výdavky v oblastiach vonkajších opatrení. Audit viedol člen EDA Karel Pinxten, ktorému podporu poskytol vedúci jeho kabinetu Gerard Madden a Mila Strahilova, ataše kabinetu; Gérald Locatelli, vedúci oddelenia; Piotr Zych, vedúci tímu; Ruurd de Jong, hlavný audítor, Laetitia Cadet a Peter Kovacs, audítori.

Zľava doprava: G. Madden, R. de Jong, K. Pinxten, M. Strahilova, P. Zych, G. Locatelli.

Bod

Glosár a skratky

I – VI **Zhrnutie**

1 – 9 **Úvod**

1 – 3 **Nelegálna ťažba dreva je celosvetový problém**

4 – 9 **FLEGT je odpoveď EÚ**

10 – 12 **Rozsah auditu a prístup**

13 – 56 **Pripomienky**

13 – 34 **Podpora FLEGT krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne dobre navrhnutá a cielená**

14 – 18 Komisia určila široké spektrum potenciálnych opatrení

19 – 26 Komisia nevypracovala riadny akčný plán

27 – 34 Komisia jasne nestanovila priority svojej pomoci

35 – 56 **Podpora EÚ krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne účinná**

36 – 43 Hlavné preskúmané projekty boli problematické

44 – 52 Pokrok na ceste k vydávaniu licencií je pomalý

53 – 56 Postupy monitorovania a predkladania správ boli neuspokojivé

57 – 59 **Závery a odporúčania**

Príloha I — Vykonávanie FLEGT, správy lesov a programov súvisiacich s obchodom v rokoch 2003 – 2013

Príloha II — Zoznam kontrolovaných projektov

Príloha III — Zoznam preskúmaných hodnotení projektov a ROM

Príloha IV — Transparency International – Index vnímania korupcie za roky 2007 – 2013

Odpoveď Komisie

AKT: africké, karibské a tichomorské štáty

CSP: dokument o stratégii krajiny

DCI: nástroj financovania rozvojovej spolupráce

DPD: dobrovoľná partnerská dohoda

EFI: Európsky lesnícky inštitút

ENPI: nástroj európskeho susedstva a partnerstva

ERF: Európsky rozvojový fond

Európske rozvojové fondy sú hlavným nástrojom, prostredníctvom ktorého Európska únia poskytuje pomoc na rozvojovú spoluprácu štátom AKT a zámorským krajinám a územiám (ZKÚ). Partnerská dohoda podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 na obdobie 20 rokov (ďalej len „dohoda z Cotonou“) predstavuje súčasný rámec pre vzťahy Európskej únie so štátmi AKT a ZKÚ. Jej hlavným cieľom je zmenšenie a nakoniec aj odstránenie chudoby.

EUTR: nariadenie EÚ o dreve

EU-FLEGT: Európska únia – Vymáhateľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve

FAO: Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo

GIZ: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (nemecká agentúra pre medzinárodnú spoluprácu)

GR DEVCO: Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj

GR DEVCO realizuje široké spektrum nástrojov vonkajšej pomoci Komisie financovaných z ERF a všeobecného rozpočtu.

GR pre životné prostredie: Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie

MSP: malé a stredné podniky

MVO: mimovládne organizácie

REDD+: znižovanie emisií z odlesňovania a degradácie lesov +

V rámci programu OSN pre znižovanie emisií z odlesňovania a degradácie lesov (alebo aj „REDD“) sa uhlíku uloženému v lesoch prideliuje finančná hodnota, čím sa vytvárajú stimuly pre rozvojové krajiny, aby znižovali emisie z odlesňovania a investovali do nízkouhlíkovej cesty k trvalo udržateľnému rozvoju. Program REDD+ sa nezaobrá len odlesňovaním a degradáciou lesov, ale aj úlohou ochrany lesov, udržateľného obhospodarovania lesov a zvyšovania zásob uhlíka v lesoch.

ROM: monitorovanie zamerané na výsledky

Systém ROM vytvorilo v roku 2000 GR DEVCO s cieľom posilniť monitorovanie, hodnotenie a transparentnosť rozvojovej pomoci. Je založený na krátkom, cielenom posudzovaní na mieste vykonávanom externými odborníkmi.

SVLK: Sistem Verifikasi Legalitas Kayu (indonézsky systém overovania zákonnosti pôvodu dreva)

I

Nelegálna ťažba dreva a obchod s nelegálne ťaženým drevom sú pretrvávajúce problémy, a to aj napriek medzinárodnému úsiliu na boj proti týmto problémom vyvíjanému od konca 90. rokov 20. storočia. Nelegálna ťažba dreva a obchod s nelegálne ťaženým drevom poškodzujú životné prostredie a zapríčiňujú stratu biologickej diverzity, majú negatívny vplyv na živobytie obyvateľov závislých od lesov, deformujú trhy, podnecujú korupciu a oslabujú zásady právneho štátu a dobrú správu vecí verejných.

II

V roku 2003 Komisia vydala návrh akčného plánu EÚ pre vymáhateľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) s cieľom riešiť problém nelegálnej ťažby dreva a obchodovania s ním. Cieľom iniciatívy FLEGT je celosvetovo znížiť nelegálnu ťažbu dreva prostredníctvom podpory správy lesov v krajinách produkujúcich drevo a zníženia spotreby nelegálne ťaženého dreva v EÚ. Základným kameňom akčného plánu je dvojstranná dohoda medzi EÚ a krajinou vyvážajúcou drevo, dobrovoľná partnerská dohoda FLEGT (DPD), ktorou sa táto krajina zaväzuje, že bude obchodovať len s výrobkami z legálne vyťaženého dreva. Podľa týchto dohôd vyvážajúce krajiny vytvárajú systémy na overenie zákonnosti svojho dreva a po splnení požadovaných podmienok môžu udeliť licencie FLEGT.

III

Dvor audítorov skúmal, či Komisia dobre riadila podporu poskytovanú v rámci akčného plánu EÚ pre FLEGT krajinám produkujúcim drevo na boj proti nelegálnej ťažbe dreva. Dvor audítorov dospel k záveru, že Komisia podporu neriadila dostatočne dobre.

IV

Podpora FLEGT nebola dostatočne dobre navrhnutá a cielená. Komisia vytvorila akčný plán FLEGT inovatívnym spôsobom a určila možné opatrenia, ktoré treba prijať. Nenavrhla však vhodný plán práce s jasnými cieľmi, čiastkovými cieľmi a samostatným rozpočtom. Hoci príprava týchto cieľov hneď na začiatku iniciatívy by bola náročná, mali byť stanovené v prvých rokoch iniciatívy. Udeľovanie pomoci sa neuskutočňovalo podľa jasných kritérií a vplyv pomoci bol oslabený z dôvodu vysokého počtu zapojených krajín. Nariadenie, ktorým sa zakazuje dovoz nelegálne vyprodukovaného dreva do EÚ (EUTR), ktoré sa spomínalo v akčnom pláne už v roku 2003 ako jedno z možných opatrení, sa stále plne nevykonáva.

V

Podpora EÚ krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne účinná. Hlavné preskúmané projekty, pomocou ktorých sa mala zvýšiť kapacita verejných správ, neboli úspešné. Hoci mnohé zrealizované projekty zvýšili informovanosť o problematike nelegálnej ťažby dreva a posilnili organizácie občianskej spoločnosti, často ich sprevádzali problémy. Od predstavenia akčného plánu už uplynulo 12 rokov, a hoci je o DPD značný záujem, zatiaľ nefunguje žiadny licenčný systém FLEGT a po sebe nasledujúce lehoty na zavedenie týchto systémov sa premeškali. Monitorovanie pokroku bolo nedostatočné, a to najmä pre chýbajúci rámec zodpovednosti, a neuspokojivé bolo aj predkladanie správ o pokroku.

VI

V správe sa ďalej uvádza niekoľko odporúčaní na zlepšenie riadenia iniciatívy v budúcnosti.

Nelegálna ťažba dreva je celosvetový problém

01

Nelegálna ťažba dreva a obchod s nelegálne ťaženým drevom sú pretrvávajúce problémy, a to aj napriek medzinárodnému úsiliu na boj proti týmto problémom vyvíjanému od konca 90. rokov 20. storočia. Nelegálna ťažba dreva a obchod s nelegálne ťaženým drevom poškodzujú životné prostredie a zapríčiňujú stratu biologickej diverzity, majú negatívny vplyv na živobytie obyvateľov závislých od lesov, deformujú trhy, podnecujú korupciu a oslabujú zásady právneho štátu a dobrú správu vecí verejných. Pripravujú vlády o príjmy z prírodných zdrojov, čím brzdia trvalo udržateľný rozvoj v niektorých z najchudobnejších krajín sveta.

02

K nelegálnej ťažbe dreva a obchodu s ním dochádza vtedy, keď sa drevo ťaží, prepravuje, kupuje alebo predáva v rozpore s vnútroštátnymi predpismi. Význam pojmu „nelegálny“ preto závisí od konkrétnych platných vnútroštátnych právnych predpisov.

03

Vzhľadom na nezákonnú povahu týchto činností je ťažké zmerať mieru nelegálnej ťažby dreva. Hodnota tohto nelegálneho dreva sa odhaduje na 100 mld. USD ročne¹, ale odhady tejto povahy sa v skutočnosti značne líšia. Vo všeobecnosti sa však uznáva, že nelegálna ťažba dreva je problém zakorenený v mnohých veľkých producentských krajinách, najmä v tých, v ktorých je rozšírená korupcia a v ktorých je ľahký prístup na trh.

FLEGT je odpoveď EÚ

04

V reakcii na celosvetové znepokojenie² nad negatívnym vplyvom nelegálnej ťažby dreva a súvisiaceho obchodu s drevom Komisia vydala v roku 2003 návrh na akčný plán EÚ pre vymáhateľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve³. Cieľom FLEGT je celosvetovo znížiť nelegálnu ťažbu dreva prostredníctvom podpory správy lesov v krajinách produkujúcich drevo a obmedzenia dovozu nelegálne ťaženého dreva do EÚ. Ide o balík opatrení určených na riešenie problému nelegálnej ťažby dreva a nelegálneho obchodovania s drevom z hľadiska ponuky aj dopytu (pozri **rámček 1**). Rada privítala akčný plán ako prvý krok k riešeniu naliehavého problému nelegálnej ťažby dreva a s ňou spojeného obchodu v spolupráci a koordinácii so spotrebiteľskými a producentskými krajinami, súkromným sektorom a ďalšími zainteresovanými stranami⁴. V roku 2005 prijala nariadenie o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz určitých produktov z dreva z krajín, ktoré s EÚ uzatvorili DPD⁵.

- 1 UNEP, Interpol, *Green Carbon, Black Trade: Illegal Logging, Tax Fraud and Laundering in the World's Tropical Forests. A Rapid Response Assessment*, 2012.
- 2 Medzinárodný boj proti nelegálnej ťažbe dreva bol vyvolaný akčným programom pre lesy skupiny krajín G8 spusteným v máji 1998. Diskusie skupiny G8 podnikli vznik série konferencií o vymáhateľnosti práva a správe v lesnom hospodárstve, ktoré koordinovala Svetová banka a ktoré sa konali vo východnej Ázii (Bali, 2001), v Afrike (Yaoundé, 2003) a v Európe (Petrohrad, 2005). Stretli sa na nich vlády, zástupcovia odvetvia, MVO a výskumní pracovníci, aby vytvorili rámce spolupráce medzi producentskými a spotrebiteľskými krajinami.
- 3 COM(2003) 251 final z 21. mája 2003, Vymáhateľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) – Návrh akčného plánu EÚ.
- 4 Závety Rady, 2003/C 268/01 (Ú. v. EÚ C 268, 7.11.2003, s. 1).
- 5 Nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 347, 30.12.2005, s. 1).

Zloženie akčného plánu EÚ pre FLEGT

„Tieto opatrenia v akčnom pláne FLEGT sú zamerané na zvýšenie dopytu spotrebiteľov po overenom legálne vyprodukovanom dreve: a) podpora súkromného sektora v EÚ pri zavádzaní nákupných postupov s cieľom zabezpečiť, že do ich dodávateľského reťazca vstupuje len drevo zákonného pôvodu [...]; b) podpora krajín v EÚ, aby prijímali také politiky verejného obstarávania, pri ktorých sa bude vyžadovať, aby všetko dodávané drevo bolo overené ako legálne [...]; c) zabránenie vstupu dreva nezákonného pôvodu na trh v EÚ prostredníctvom presadzovania nariadenia Európskej únie o dreve [...]; d) vytvorenie opatrení, ktorými sa zabráni investíciám do činností, ktoré podporujú nelegálnu ťažbu dreva. [...]

Akčný plán obsahuje tieto opatrenia určené na podporu rozvojových krajín pri vytváraní kapacít na dodávanie legálne vyprodukovaného dreva: a) poskytovanie technickej a finančnej podpory z EÚ na zlepšenie správy a posilnenie kapacít vládnych a mimovládnych subjektov; b) podpora úsilia krajín produkujúcich drevo v boji proti nelegálnej ťažbe dreva tým, že sa zabráni tomu, aby sa drevo nezákonného pôvodu dostalo na trh EÚ, prostredníctvom dvojstranných obchodných dohôd nazývaných dobrovoľné partnerské dohody.“

Zdroj: <http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/118682/Introduction%20to%20FLEGT>.

05

Základným kameňom akčného plánu je dvojstranná dohoda medzi EÚ a krajinou vyvážajúcou drevo, dobrovoľná partnerská dohoda FLEGT (DPD), ktorou sa obe strany zaväzujú, že budú obchodovať len s výrobkami z legálne vyťaženého dreva. Podľa týchto dohôd vyvážajúce krajiny vytvárajú systémy na overovanie zákonnosti ich dreva. Keď sa Komisia presvedčí, že požiadavky boli splnené, krajiny budú oprávnené na získanie licencie FLEGT. Príklad postupov potrebných na udelenie licencií a súvisiacich povolení na vývoz je uvedený v akčnom pláne (pozri **rámček 2**). V praxi sa väčšina partnerských krajín rozhodla, že svoje budúce licenčné systémy nebude uplatňovať len na drevo vyvážané do EÚ, ale aj na drevo vyvážané na iné trhy a na drevo určené na vlastnú spotrebu.

Príklad postupov požadovaných na osvedčovanie zákonného pôvodu dreva stanovené v dobrovoľných partnerských dohodách

„**Krok 1:** Partnerská krajina FLEGT určí akreditačný orgán, ktorý je oprávnený vymenúvať subjekty na vydávanie osvedčení o zákonnosti výrobkov z dreva.

Krok 2: Partnerská krajina FLEGT určí nezávislý monitorovací orgán a ustanoví transparentný mechanizmus na urovnávanie sporov.

Krok 3: Európska komisia potvrdí, že navrhovaný systém predstavuje dôveryhodný systém na overovanie, či drevo bolo vyťažené legálne.

Krok 4: Osvedčenia sa vydávajú pre legálne vyťažené drevo, čo colným orgánom umožňuje povoliť vývoz legálnych zásielok. [...]

Krok 5: Povolenie na vývoz označujúce legálnu ťažbu sa vydá v prístave Európskej únie, kde sa drevo deklaruje na prepustenie do voľného obehu v EÚ, a skontrolujú ho colné orgány členského štátu na základe opisu zásielky uvedeného v dodacom liste. [...]

Krok 6: Colné orgány prijímajú deklarácie na prepustenie do voľného obehu v EÚ len vtedy, keď sa k drevu priloží nevyhnutné povolenie na vývoz.“

Zdroj: COM(2003) 251 final, s. 13.

06

Komisia spoločne s členskými štátmi EÚ finančne a technicky podporuje partnerské krajiny s cieľom zlepšiť správu lesov a vytvoriť alebo zlepšiť systémy, ktorými sa overuje dodržiavanie ich zákonných požiadaviek. Zložka FLEGT s názvom Podpora krajinám produkujúcim drevo pozostáva:

- a) z podpory procesov reformy politik, tvorby účinných zákonov a zjednodušenia postupov, pričom sa ochraňujú komunity závislé od lesov a začleňujú sa do systémov ochrany lesov;
- b) z pomoci pre rozvoj spoľahlivých monitorovacích a sledovacích systémov, ktoré by rozlišovali legálnu a nelegálnu produkciu dreva, umožňovali sledovať drevo od ťažby cez spracovateľské závody a prístavy až po cieľové trhy a podporovali väčšiu transparentnosť informácií v odvetví lesného hospodárstva;
- c) z podpory rozsiahlych reforiem správy prostredníctvom vytvárania kapacít najmä v odvetví justície, polície a armády, aby bolo možné lepšie bojovať proti korupcii, zhromažďovať dôkazy o trestných činoch proti životnému prostrediu a pripravovať právne prípady.

07

Na tento účel EÚ poskytuje finančné prostriedky z ERF a zo všeobecného rozpočtu. Celkovo sa odhaduje, že v období rokov 2003 – 2013 bolo v rámci podpory súvisiacej s FLEGT pridelených 300 mil. EUR 35 krajinám⁶ (pozri **prílohu I**).

08

V Komisii činnosti súvisiace s akčným plánom FLEGT vedie Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (GR DEVCO) a Generálne riaditeľstvo pre životné prostredie (GR pre životné prostredie). GR DEVCO zodpovedá za riadenie financovania spojeného s FLEGT v tretích krajinách produkujúcich drevo. Vykonáva programy rozvojovej spolupráce a vedie rokovania o DPD s krajinami AKT, ako aj s Guyanou a Hondurasom. GR pre životné prostredie vedie rokovania o DPD s ázijskými krajinami a zodpovedá za EUTR, politický dialóg o environmentálnych záležitostiach s krajinami produkujúcim drevo aj spotrebiteľskými krajinami (ako Čína, Brazília, Rusko, USA, Japonsko) a za viacstranný dialóg. Obe GR sa delia o zodpovednosť za krajiny Latinskej Ameriky.

09

Komisia poverila Európsky lesnícky inštitút (EFI) a Organizáciu OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) niektorými konkrétnymi činnosťami na podporu úsilia partnerských krajín v súvislosti s akčným plánom FLEGT. EFI prevádzkuje a spravuje Nástroj EÚ – FLEGT, čo je zverenecký fond s účasťou mnohých darcov zriadený v roku 2007. Poskytuje podporu krajinám (najmä prostredníctvom technickej pomoci vládam a ďalším zainteresovaným stranám), vypracúva štúdie a rozširuje informácie o FLEGT. FAO vykonáva program podpory FLEGT pre AKT, ktorého hlavným cieľom bolo pôvodne propagovať proces FLEGT v štátoch AKT.

6 Okrem prostriedkov na podporu sektorových rozpočtov. Prostriedky rozpočtovej podpory sa vzťahujú na otázky súvisiace s politikou lesného hospodárstva, ale nemusia sa týkať FLEGT. Neexistuje nijaká uznaná metóda na prisúdenie pomoci konkrétnym oblastiam.

Rozsah auditu a audítorský prístup

10

Dvor audítorov skúmal, či Komisia dobre riadila podporu poskytovanú v rámci akčného plánu EÚ pre FLEGT krajinám produkujúcim drevo na boj proti nelegálnej ťažbe dreva. Audit bol zameraný na dve hlavné otázky:

- a) Bola podpora FLEGT dobre navrhnutá a cielená?
- b) Bola podpora FLEGT účinná?
- d) kontroly v dvoch prijímateľských krajinách, ktoré podpísali DPD (Indonézia a Kamerun), ktorých súčasťou bolo preskúmanie napredovania procesu DPD a hĺbkové preskúmanie vzorky desiatich projektov (pozri **prílohu II**);
- e) preskúmanie zistení zo systému monitorovania zameraného na výsledky (ROM) a hodnotení programu v rámci vzorky 35 projektov (pozri **prílohu III**).

11

Audit sa týkal podpory Komisie poskytovanej krajinám produkujúcim drevo z ERF a všeobecného rozpočtu počas celého obdobia uplatňovania akčného plánu EÚ pre FLEGT, t. j. od roku 2003 do roku 2014.

12

Audit sa uskutočnil v období od augusta do decembra 2014 a jeho súčasťou boli:

- a) analýza strategických dokumentov FLEGT a príslušných správ o modeloch obchodu s drevom a nelegálnej ťažbe dreva;
- b) preskúmanie pridelovania finančných prostriedkov krajinám na ciele a projekty;
- c) rozhovory s úradníkmi Komisie v GR DEVCO a GR pre životné prostredie, s EFI a so zástupcami členských štátov, medzinárodných organizácií a európskych MVO pôsobiacich v oblasti ochrany životného prostredia a lesov;

Podpora FLEGT krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne dobre navrhnutá a cielená

13

Dvor audítorov preskúmal:

- či bola podpora EÚ založená na riadnom posúdení potrieb a či Komisia správne určila potenciálne opatrenia, ktoré treba prijať;
- či bola podpora EÚ náležite naplánovaná a
- či boli primerane stanovené priority týkajúce sa financovania.

Komisia určila široké spektrum potenciálnych opatrení

14

Akčný plán FLEGT inovatívnym spôsobom rieši pretrvávajúci problém nelegálnej ťažby dreva a nelegálneho obchodu s drevom. Spájajú sa v ňom obchodné stimuly v podobe jednoduchšieho prístupu producentov z partnerských krajín na trh s drevom v EÚ s rozvojovou pomocou pre vlády aj pre občiansku spoločnosť. Partnerské krajiny majú povinnosť zabezpečiť zrozumiteľné právne predpisy v odvetví lesného hospodárstva, zaviesť systém na sledovanie dreva a licenčný systém a vytvoriť systémy kontroly na rôznych úrovniach. V akčnom pláne FLEGT sa navyše počítalo s vytvorením niekoľkých opatrení na strane dopytu zameraných na posilnenie vplyvu opatrení prijatých v producentských krajinách. Počítalo sa aj s politickým dialógom na medzinárodnej úrovni na podporu hlavných cieľov FLEGT.

15

V posúdení vplyvu akčného plánu EÚ⁷ sa analyzoval možný vplyv vykonávania systému vydávania licencií pre drevo prostredníctvom partnerstiev s krajinami produkujúcimi drevo⁸. Štúdia obsahovala analýzu hlavnej motivácie nelegálnej ťažby dreva. Skúmali sa v nej celkové hospodárske, environmentálne a sociálne vplyvy a právny a inštitucionálny dosah navrhovaných riešení v EÚ aj v potenciálnych partnerských krajinách. Tiež sa v nej analyzovali riziká, ktoré by mohli oslabiť účinnosť potenciálnych opatrení⁹.

16

V rámci posúdenia vplyvu sa preskúmali tri hlavné možnosti na boj proti problému nelegálnej ťažby dreva. Dvojstranná možnosť týkajúca sa uzatvárania DPD s jednotlivými krajinami sa považovala za možnosť, ktorá ponúka najlepšie prostriedky na rýchle a flexibilné podniknutie krokov. Viacstranný systém, ktorého súčasťou bola potenciálna medzinárodná dohoda, ktorý je teoreticky najúčinnnejší, sa nepovažoval za realistický. Tretiu možnosť, jednostranný zákaz uvádzania dreva nezákonného pôvodu na trh EÚ, Komisia považovala za menej prijateľnú ako DPD založené na partnerstve s krajinami produkujúcimi drevo. Komisia sa rozhodla, že túto možnosť bude podrobnejšie analyzovať v neskoršej fáze.

- Posúdenie vplyvu akčného plánu EÚ pre vymáhateľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT); Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (2004).
- SEK(2004) 977 z 20. júla 2004, Návrh nariadenia Rady o vytvorení dobrovoľnej licenčnej schémy FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva.
- V štúdiu sa poukazyvalo na riziká spojené s možným presmerovaním dreva nezákonného pôvodu na iné „menej prísne“ trhy, ako je Čína alebo Japonsko, a uznal sa v nej obmedzený potenciál účinnosti akčného plánu najmä v krajinách s nízkym objemom vývozu dreva do EÚ.

17

Komisia sa rozhodla uskutočniť prvú dvojstrannú možnosť. Komisia uznala problémy tohto prístupu najmä v krajinách s obmedzenou kapacitou správy, v ktorých bolo potrebné doplniť vykonávanie akčného plánu rozsiahlym vytváraním kapacít a posilňovaním inštitúcií¹⁰.

18

Komisia správne určila hlavné prvky, ktoré by si mohli vyžadovať podporu darcov na účinné vykonávanie DPD vrátane reformy politiky v oblasti lesného hospodárstva a životného prostredia, rozvoja systémov monitorovania, sledovania dreva a vydávania licencií a vytvárania kapacít v rôznych odvetviach (pozri bod 6).

Komisia nevypracovala náležitý plán práce

19

Akčnému plánu EÚ pre FLEGT chýbajú určité kľúčové prvky primeraného akčného plánu¹¹. Nemá konkrétne operačné ciele so zodpovedajúcimi ukazovateľmi, harmonogram s konkrétnymi čiastkovými cieľmi ani jasný rámec monitorovania. Jeho pokrok a dosahovanie cieľov je teda veľmi náročné merať. Ako sa uvádza v správe o pokroku akčného plánu FLEGT za roky 2003 – 2010 vypracovanej organizáciou EFI, „akčný plán je viac než len vyjadrenie politiky, ale za neprítomnosti čiastkových cieľov a cieľov to úplne nie je stratégia“¹².

20

V čase spustenia sa akčný plán považoval za začiatok dlhodobého procesu. V prvých rokoch však bolo potrebné vypracovať plánované opatrenia, konkrétne ciele a časový harmonogram. Po 12 rokoch akčnému plánu FLEGT stále chýba jasne stanovený súbor cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť prostredníctvom riadne vymedzených finančných nástrojov v stanovenej časovej lehote.

21

Akčný plán nemá jasne vymedzený samostatný rozpočet. Činnosti v oblasti rozvojovej spolupráce sa financujú z rôznych zdrojov, t. j. zo všeobecného rozpočtu EÚ a ERF, prostredníctvom rozličných nástrojov, ako je nástroj financovania rozvojovej spolupráce (DCI)¹³ vrátane dvojstranných a regionálnych geografických programov, ako aj tematických programov a nástroja európskeho susedstva a partnerstva (ENPI)¹⁴.

22

Úplný prehľad projektov FLEGT nebol v Komisii okamžite dostupný. Databáza projektov v oblasti lesného hospodárstva vytvorená Komisiou na účely auditu neposkytovala súvislý a úplný obraz všetkých projektov FLEGT. Neskôr sa počas auditu zistilo, že táto databáza nebola úplná, pričom niektoré projekty boli nesprávne označené ako projekty FLEGT, kým iné projekty FLEGT sa v databáze nenachádzali¹⁵. Komisia a členské štáty nestanovili jasné vymedzenie pojmu „projekt FLEGT“ ani to, ako účtovať súvisiace fondy.

- 10 SEK(2004) 977 z 20. júla 2004.
- 11 Akčný plán je séria krokov, ktoré sa musia prijať, alebo činnosti, ktoré sa musia vykonať, aby bola stratégia úspešná. Akčný plán má tri hlavné prvky: 1. konkrétne úlohy; 2. časový horizont a 3. finančné prostriedky pridelené na konkrétne činnosti (<http://www.businessdictionary.com/definition/action-plan.html>).
- 12 Správa o pokroku akčného plánu FLEGT; EFI (2011); s. 34. Pozri: <http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/23029/FLEGT+Action+Plan+Progress+Report+2003-2010/>.
- 13 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce (Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41). Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 233/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce na obdobie 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ L 77, 15.3.2014, s. 44).
- 14 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1638/2006 z 24. októbra 2006, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva (Ú. v. EÚ L 310, 9.11.2006, s. 1).
- 15 Úplnosť správ o činnostiach súvisiacich s FLEGT takisto predstavovala problém počas prvých hodnotení akčného plánu FLEGT. V správe o pokroku akčného plánu FLEGT za roky 2003 – 2010, ktorú vypracovala organizácia EFI, sa uvádza, že „opatrenia a sumy uvedené v tejto správe by sa mali chápať skôr ako hrubý náčrt záväzkov a poskytnutého financovania než ako komplexný a úplne porovnateľný opis“.

23

Úspech pri riešení problémov nelegálnej ťažby dreva a obchodovania s drevom nezákonného pôvodu závisel od kombinácie faktorov, t. j. od odhodlania partnerských krajín, vytvorenia potrebných správnych opatrení a zreteľného a prejavovaného odhodlania EÚ a iných veľkých producentov a dovozcov konať v spoločnom záujme. Tiež bolo dôležité, aby sa činnosti potrebné na zabezpečenie skutočného pokroku uskutočnili súbežne. Plnenie cieľov FLEGT veľmi záviselo aj od veľkých producentských, spracovateľských alebo obchodujúcich krajín, ako je Čína, Rusko, India, Južná Kórea a Japonsko, a od ich odhodlania bojovať proti nelegálnej ťažbe dreva a obchodovaniu s výrobkami z nelegálneho dreva. Tieto krajiny sa nezapojili do licenčného systému FLEGT a Komisia s nimi v priebehu rokov otvorila dvojstranný politický dialóg. Výsledky týchto diskusií sú zatiaľ rôznorodé, ale vo všeobecnosti obmedzené.

24

Až v roku 2007, čiže štyri roky po predstavení akčného plánu, bola vypracovaná štúdia, v ktorej sa posudzoval vplyv potenciálnych opatrení na strane dopytu¹⁶, ktorých cieľom by bolo zabrániť dovozu alebo uvádzaniu dreva nezákonného pôvodu na trh EÚ. Výsledkom štúdie bol návrh nariadenia, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich drevo na trh v EÚ¹⁷.

25

Nariadenie EÚ o dreve (EUTR)¹⁸ bolo nakoniec prijaté v roku 2010 a začalo sa vykonávať v roku 2013. Skoršie prijatie nariadenia by v počiatočných fázach akčného plánu vyslalo jasný signál, že EÚ preberá vedúcu úlohu v boji proti vývozu dreva nezákonného pôvodu. Tiež by pôsobilo ako dodatočný stimul pre krajiny, ktoré si želali zúčastniť sa na procese dobrovoľných partnerských dohôd. Vyše desať rokov od spustenia akčného plánu sa nariadenie EÚ o dreve v niektorých členských štátoch¹⁹ ešte stále plne nevykonáva. To vysiela negatívny signál krajinám, ktoré sa usilujú zabezpečiť, aby bol ich vývoz dreva legálny²⁰.

26

V priebehu rokov, a najmä po nadobudnutí účinnosti právnych predpisov, ako je zmena Laceyho zákona v Spojených štátoch, austrálsky zákon o zákaze nelegálnej ťažby dreva a nariadenie EÚ o dreve, určité súkromné systémy osvedčovania čoraz častejšie upravovali svoje štandardy, aby lepšie vyhovovali požiadavkám zákonnosti. Takéto systémy významne prispievajú k splneniu požiadaviek nariadenia EÚ o dreve na náležitú starostlivosť²¹. Len v troch DPD (Kamerun, Konžská republika a Stredoafriická republika) sa však uznávajú súkromné systémy ako súčasť procesu vydávania licencií FLEGT s podporou FLEGT poskytovanou na tento účel. Vzhľadom na to, že od spustenia akčného plánu FLEGT vznikali ťažkosti pri zriaďovaní štátom riadených licenčných systémov v krajinách, ktoré čelili takýmto obmedzeniam kapacít, Komisia nedostatočne podporovala synergie medzi systémami osvedčovania FLEGT a súkromnými systémami.

- 16 Pracovný dokument útvarov Komisie – Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov produkujúcich drevo a výrobky z dreva dostupné na trhu: Posúdenie vplyvu – Správa o ďalších možnostiach boja proti nezákonnej ťažbe dreva.
- 17 Bez týchto ustanovení by producenti z krajín, ktoré podpísali DPD, boli v nevýhodnom postavení voči producentom z krajín bez DPD. Právne požiadavky a súvisiace náklady pre producentov z krajín, ktoré podpísali DPD, sú vo všeobecnosti vyššie ako požiadavky a náklady pre producentov z krajín, ktoré DPD.
- 18 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23). Toto nariadenie bráni obchodu s drevom a výrobkami z dreva, ktoré boli nelegálne vyťažené, prostredníctvom troch kľúčových iniciatív: 1. zakazuje uvádzať na trh EÚ drevo, ktoré bolo vyťažené nelegálne, a produkty z takéhoto dreva; 2. vyžaduje, aby obchodníci z EÚ, ktorí uvádzajú na trh EÚ produkty z dreva, uplatňovali náležitú starostlivosť a 3. ukladá týmto obchodníkom povinnosť viesť záznamy o ich dodávateľoch a zákazníkoch.
- 19 Štyri členské štáty (Grécko, Španielsko, Maďarsko a Rumunsko) nespĺnili svoje povinnosti týkajúce sa vykonávania nariadenia Európskej únie o dreve (<http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/EUTR%20implementation%20scoreboard.pdf>).
- 20 V článku 20 ods. 2 nariadenia Európskej únie o dreve sa stanovuje, že Komisia v roku 2015 predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o jeho uplatňovaní.
- 21 Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 607/2012 zo 6. júla 2012 o podrobných pravidlách v súvislosti so systémom náležitej starostlivosti a pravidelnosťou a povahou kontrol monitorovacích organizácií v zmysle

Komisia jasne nestanovila priority svojej pomoci

27

Po prijatí akčného plánu členské štáty a Komisia navrhli zoznam prioritných krajín, ktoré sa mali osloviť na účely neformálnych konzultácií o ich možnom záujme o systém FLEGT²². V zozname bol Kamerun, Gabon, Konžská republika, Ghana, Rusko, Brazília, Papua-Nová Guinea, Indonézia a Malajzia. Súčasne členské štáty a Komisia odsúhlasili, že EÚ by mala ostať otvorená obchodným rokovaniam so všetkými krajinami, ktoré by prejavili záujem.

28

V podstate všetky krajiny, ktoré prejavili záujem o akčný plán FLEGT, sa mohli zapojiť do procesu²³, a to vrátane niekoľkých ázijských a juhoamerických krajín, pri ktorých sa v posúdení vplyvu Komisie ukázalo, že vzhľadom na ich nízky objem obchodu s EÚ by bol potenciálny vplyv DPD obmedzený.

29

Komisia nepridelila svoje zdroje, ľudské ani finančné, podľa súboru kritérií, ktoré by pravdepodobne zabezpečili najlepšie výsledky. Kritériá, ako je rozsah nelegálnej ťažby dreva, význam obchodu s EÚ, záväzok a potenciál príslušných krajín a ich rozvojové potreby, sa nezvažovali spoločne s cieľom určiť priority pri použití prostriedkov.

30

V dôsledku toho sa obmedzená finančná a technická podpora rozložila medzi veľké množstvo krajín²⁴, z ktorých niektoré neboli kľúčové pre boj proti nelegálnej ťažbe dreva ani nebolo pravdepodobné, že vytvoria úroveň správy potrebnú na vytvorenie licenčného systému v krátkodobom až strednodobom horizonte (pozri **rámček 3**). Týmto sa oslabil podpora a vplyv, ktorý bolo možné dosiahnuť.

31

Komisia spoločne s vládami partnerských krajín určila hlavné požiadavky na funkčné licenčné systémy v príslušných krajinách v rámci prípravy na rokovania o DPD a počas týchto rokovaní. Súčasťou posúdení boli preskúmania politiky lesného hospodárstva a legislatívnych rámcov, konzultácie s príslušnými ministerstvami a inými zainteresovanými stranami a analýza kľúčových prvkov DPD. Požiadavky boli pripojené k DPD ako prílohy. Prílohy obsahovali zoznam oblastí, v ktorých bude potrebná podpora²⁵, a plánované činnosti²⁶.

32

V DPD sa neopisoval spôsob, ako by sa mala rozdeliť zodpovednosť za financovanie medzi vládu, Komisiu a iných darcov²⁷.

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 177, 7.7.2012, s. 16).

- 22 Zápisnica z *ad hoc* zasadnutia o koordinácii darcov FLEGT z 26. februára 2004.
- 23 V súčasnosti je v rôznych fázach procesu dobrovoľných partnerských dohôd zapojených 26 krajín.
- 24 Ako sa uvádza v záveroch správy o pokroku organizácie EFI za roky 2003 – 2010, „záujem o podporu dobrovoľných partnerských dohôd už presiahol kapacitu na reakciu na tento záujem a niektoré členské štáty by chceli spolupracovať aj so susednými krajinami (Bielorusko, Rusko a Ukrajina) alebo regiónmi (západný Balkán), ktoré predstavujú väčší podiel ich obchodu než rozvojové krajiny z tropického podnebného pásma“. Pozri správu o pokroku akčného plánu FLEGT za roky 2003 – 2010; EFI (2011), s. 36.
- 25 Napríklad DPD medzi EÚ a Kamerunskou republikou obsahovala tieto oblasti: a) tvorba kapacít; b) komunikácia; c) podpora produktov FLEGT na trhu Únie; d) monitorovanie vnútorného trhu s drevom; e) spriemyslenie; f) monitorovanie vplyvov DPD; g) pomoc s monitorovaním uplatňovania systému overovania zákonnosti; h) modernizácia systému výsledovateľnosti; i) posilnenie vnútroštátneho systému kontroly; j) systém overovania zákonnosti; k) systém vydávania licencií FLEGT; l) zavedenie nezávislého auditu; m) reformy právneho rámca; n) vyhľadávanie dodatočných finančných prostriedkov.
- 26 Napríklad organizácia domáceho trhu s drevom alebo vytvorenie vhodného systému výsledovateľnosti.
- 27 V DPD so štátmi AKT sa spomína len potreba hľadať zdroje v ERF a ďalších mechanizmoch, ktoré sa musia určiť. V dobrovoľnej partnerskej dohode s Indonéziou sa uvádza možnosť hľadať zdroje v kontexte plánovacej činnosti EÚ.

33

Projekty vykonávané v spolupráci s vládami krajín, ktoré podpísali DPD, riešia potreby uvedené v týchto dohodách, napríklad vytvorenie systémov na sledovanie pôvodu dreva, licenčných systémov a vytvorenie funkcie nezávislého audítora. Cieľ zlepšenia vymáhateľnosti práva vnútroštátnymi orgánmi však nebol jasne riešený, keďže len veľmi málo projektov sa zameriavalo na tento kľúčový problém. Slabá vymáhateľnosť práva má veľký vplyv na rozsah nelegálnej ťažby dreva, pretože pravdepodobnosť odhalenia a trestného stíhania za trestné činy proti životnému prostrediu je nízka, kým motivácia na nezákonnú činnosť je v zodpovedajúcej miere vysoká. Krajiny s DPD majú v tejto oblasti značné potreby, ako o tom svedčí napríklad ich poradie v indexe vnímania korupcie organizácie Transparency International (pozri **prílohu IV**). Kým v určitých krajinách s uzatvorenou DPD možno pozorovať pozitívny trend, väčšina z nich ostáva medzi krajinami s najvyššou vnímanou mierou korupcie na svete.

34

Podpora procesu DPD nebola dôsledne začlenená do stratégií rozvojovej spolupráce s partnerskými krajinami. Správa lesov je v dokumentoch o stratégii krajiny na programové obdobie 2007 – 2013 zahrnutá ako súčasť prioritného odvetvia v piatich²⁸ z 12²⁹ krajín s DPD. Keďže nelegálna ťažba dreva zahŕňa otázky spojené s viacerými odvetviami (správa, obchod, poľnohospodárstvo), otázky FLEGT by sa mohli riešiť v rámci rôznych prioritných odvetví vo všetkých krajinách s DPD, v stratégiách rozvojovej spolupráce sa však táto možnosť neskúma ani sa v nich nespomína potreba začleniť otázky súvisiace s FLEGT do príslušných prioritných odvetví.

28 Kamerun, Honduras, Indonézia, Malajzia a Konžská republika.

29 Audítori posúdili 12 krajín, ktoré podpísali DPD alebo o nej v súčasnosti rokujú a ktoré prijímajú podporu v rámci FLEGT.

Libéria a Stredoafrická republika

Libéria a Stredoafrická republika, ktoré obe podpísali DPD, prijali vysoké sumy finančnej podpory na prípravu a vykonávanie ich DPD³⁰. Tieto krajiny vyvážajú do EÚ veľmi obmedzené množstvo výrobkov z dreva a čelia mnohým problémom v oblasti správy, ktoré im v blízkej budúcnosti zabránia vo vytvorení fungujúceho licenčného systému. Naopak, Pobrežie Slonoviny vyviezlo do EÚ podstatne väčšie množstvo výrobkov z dreva ako tieto krajiny³¹, nezískalo však žiadnu finančnú pomoc na to, aby sa mohlo pripraviť na DPD.

30 Hodnota dovozu výrobkov z dreva do EÚ je v priemere 5 mil. EUR ročne z Libérie a 18 mil. EUR ročne zo Stredoafrickej republiky, kým celková finančná podpora týmto krajinám dosiahla 11,9 mil. EUR (Libéria) a 6,8 mil. EUR (Stredoafrická republika).

31 V priemere približne 166 mil. EUR ročne.

Podpora EÚ krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne účinná

35

Dvor audítorov preskúmal, či:

- boli dosiahnuté plánované výsledky projektu;
- bol celkový pokrok pri vývoji licenčných systémov uspokojivý a či
- Komisia riadne monitorovala vykonávanie akčného plánu a či o ňom riadne predkladala správy.

Hlavné preskúmané projekty boli problematické

36

Projekty zamerané na posilnenie kapacity verejných orgánov neboli účinné. Naproti tomu v rámci FLEGT došlo k posilneniu organizácií občianskej spoločnosti, čím sa zvýšila transparentnosť odvetvia lesného hospodárstva. Finančne najvýznamnejšie projekty v Kamerune a Indonézii nepriniesli očakávané výsledky. Z dôvodu neúspechu v Kamerune sa zastavil pokrok, ktorý sa dosahoval, kým neúspech projektu v Indonézii viedol k zmene zamerania využívania finančných prostriedkov EÚ.

37

Hlavný projekt procesu DPD v Kamerune, ktorého cieľom bolo vytvoriť systém na sledovanie pôvodu dreva³², bol neúspešný, pretože vytvorený systém nie je funkčný, čo znamená, že existujúce výsledky projektu sa nepoužijú. Projekt sa realizoval v rokoch 2010 až 2013 a stál 2,27 mil. EUR. Príčina neúspechu spočívala v kombinácii faktorov od neprimeraného posúdenia potrieb po závažné nedostatky pri vykonávaní projektu. Výraznou súčasťou tohto neprimeraného posúdenia potrieb bola neúčinná koordinácia Komisie so zainteresovanými stranami, a najmä s ministerstvom lesného hospodárstva a fauny. Navyše bol nedostačujúci výkon dodávateľa a Komisia včas neprijala nápravné opatrenia. Neúspech systému na sledovanie pôvodu dreva je jedným z hlavných činiteľov, ktoré prispievajú k oneskoreniu vykonávania DPD v Kamerune. V súčasnosti sa v rámci iného projektu financovaného nemeckou agentúrou pre medzinárodnú spoluprácu (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) pracuje na príprave nového systému.

32 Projekt: *Mise en place d'un système de traçabilité du bois au Cameroun.*

38

Hlavným úspechom procesu FLEGT v Kamerune je zapojenie občianskej spoločnosti do správy lesov. Pred podpísaním DPD vláda neuznávala organizácie občianskej spoločnosti ako legitímnych partnerov s právom vyjadriť znepokojenie v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa riadenia lesných zdrojov. Hoci vzťahy s príslušnými ministerstvami sú stále často napäté³³, miestne a medzinárodné MVO sa stali uznanými zainteresovanými stranami a majú možnosť na rôznych úrovniach ovplyvňovať politiku lesného hospodárstva v krajine. To má pozitívny vplyv na transparentnosť a povinnosť zodpovedať sa celého odvetvia. Hoci projekty vo všeobecnosti posilnili postavenie občianskej spoločnosti, v prípade dvoch zo štyroch kontrolovaných projektov, ktoré vykonávali MVO, sa nedosiahli všetky očakávané výsledky najmä z dôvodu príliš ambiciózných cieľov.

39

Finančne najdôležitejší z projektov súvisiacich s FLEGT v Indonézii³⁴ bol zameraný na zlepšenie vymáhateľnosti práva a správy v lesnom hospodárstve prostredníctvom zvýšenej zodpovednosti a transparentnosti, na obmedzenie obchodovania s drevom nezákonného pôvodu prostredníctvom zapojenia obchodných a priemyselných odvetví a na podporu koordinácie činností FLEGT. Projekt nedosiahol väčšinu z plánovaných výsledkov pre príliš ambiciózne a nerealistický návrh projektu, pre problémy počas vykonávania a pre slabé monitorovanie. Projekt nedosiahol žiadne konkrétne výsledky, bol predčasne ukončený a časť projektových finančných prostriedkov sa musela vrátiť. Po spore s Komisiou, ktorý sa týkal riadenia projektu, sa indonézska vláda rozhodla vykonávať DPD bez ďalšej priamej podpory Komisie.

40

Kým dokument Komisie o stratégii krajiny pre Indonéziu za obdobie rokov 2002 – 2006 obsahoval riadenie prírodných zdrojov, najmä lesov, ako jedno z prioritných odvetví rozvojovej pomoci, toto už neplatilo v nasledujúcom období rokov 2007 – 2013. Okrem projektu podpory FLEGT pre Indonéziu v roku 2004 nebola na toto obdobie naplánovaná žiadna ďalšia rozvojová pomoc EÚ pre vládu Indonézie v odvetví lesného hospodárstva.

41

Pomoc EÚ v Indonézii vo výške až 10 mil. EUR na 11 projektov sa od roku 2004 pridelovala výlučne MVO. Projekty sa vo všeobecnosti zameriavali na podporu miestnej účasti (zo strany občianskej spoločnosti alebo iných neštátnych subjektov vrátane súkromného sektora) v rozličných prvkoch DPD (vrátane reformy politiky), ako aj na zlepšenie správy lesov a zavedenie systému na sledovanie pôvodu dreva a systému nezávislého monitorovania. Kým výhodou tohto prístupu bolo zapojenie odhodlaných organizácií, vzhľadom na rozsah očakávaných výzev bol potrebný koordinovanejší prístup. Jednou z týchto výzev bola pomoc veľkému počtu malých a stredných podnikov pri ich príprave na plné vydávanie licencií FLEGT, táto úloha však výrazne presahuje kapacity projektov Komisie.

33 Napríklad ministerstvo lesného hospodárstva a fauny nevykonáva následné kontroly po správach o prípadoch nelegálnej ťažby, ktoré pripravili miestne komunity (projekt: *Observation externe et communautaire des forêts dans la mise en œuvre de l'APV-FLEGT au Cameroun*).

34 Projekt podpory EK – Indonézia FLEGT.

42

Štyri projekty MVO preskúmané v Indonézii sa usilovali o posilnenie systému nezávislého monitorovania krajiny, podporu MSP a zlepšenie prípravy a vykonávania DPD. Jeden projekt dosiahol svoje ciele podľa plánu a v rámci rozpočtu³⁵. Dva projekty sa stále vykonávajú, pričom jeden z nich pravdepodobne dosiahne plánované výsledky³⁶. Pri ďalšom projekte³⁷ došlo k veľkému meškaniu a výraznému zúženiu jeho rozsahu z dôvodu nedostatkov v návrhu a odstúpenia partnera spolufinancovania.

43

Na hlavné činitele zistené Dvorom audítorov, ktoré majú vplyv na dosahovanie projektových cieľov v týchto dvoch krajinách, poukázali aj hodnotitelia Komisie vo svojich správach ROM a hodnoteniach projektov súvisiacich s FLEGT v iných krajinách s DPD. Týmito činiteľmi sú: nedostatočné posúdenie projektových rizík a obmedzení, nevhodný návrh, slabé riadenie a monitorovanie projektov a problémy s koordináciou medzi partnermi projektu.

Pokrok na ceste k vydávaniu licencií je pomalý

44

Do procesu DPD je v súčasnosti zapojených dvadsaťšesť krajín. Deväť z nich rokuje o DPD, kým šesť krajín už dohodu podpísalo, a to Indonézia, Kamerun, Ghana, Konžská republika, Libéria a Stredoafriická republika. Úroveň pokroku smerom k vydávaniu licencií sa medzi týmito signatárskymi krajinami výrazne líši, čo spôsobujú rôzne činitele, ako sú premenlivé inštitucionálne kapacity a úroveň záväzku voči procesu.

45

Indonézia, v prípade ktorej sa rokovania o DPD začali v marci 2007 a dohoda nadobudla účinnosť v máji 2014, dosiahla významný pokrok pri riešení otvorených otázok a je pri nej nádej, že v blízkej budúcnosti pristúpi k vydávaniu licencií FLEGT. Indonézia už zaviedla štátny systém overovania zákonnosti pôvodu dreva a licenčný systém, ktorý je povinný pre každý export. Po spoločnom posúdení, ktoré sa uskutočnilo v rokoch 2013 a 2014, v súčasnosti rieši zostávajúce otázky. Dva hlavné problémy v Indonézii sú: 1. zaistenie požadovanej správy v takej veľkej a rôznorodnej krajine a 2. zabezpečenie, že jej početné malé a stredné podniky budú plne dodržiavať všetky regulačné požiadavky.

46

Kamerun vyjadril záujem o podpísanie DPD s EÚ v roku 2004. Hoci sa kamerunské právo v oblasti lesného hospodárstva považuje za dobre vypracované, je tiež veľmi komplexné a jeho vymáhateľnosť naďalej predstavuje veľký problém. Rokovania o DPD trvali vyše štyroch rokov, od roku 2006 do roku 2010. Z dôvodu dlhého ratifikačného procesu dohoda napokon nadobudla účinnosť 1. decembra 2011. Podľa harmonogramu stanoveného v dohode sa mal skúšobný systém na sledovanie pôvodu dreva skúšať v roku 2013 a licencie FLEGT sa mali začať vydávať v roku 2015. Hlavný cieľ DPD – vytvorenie licenčného systému pre drevo – má však stále ďaleko od dosiahnutia, a to najmä z dôvodu neúspechu projektu zameraného na vytvorenie systému na sledovanie pôvodu dreva. Takže existuje veľa problémov, ktoré sa musia prekonať, skôr ako bude možné dosiahnuť plné vydávanie licencií FLEGT.

- 35 Projekt: Posilnenie organizácií občianskej spoločnosti a odvetvia malých a stredných drevárskych podnikov pri príprave dobrovoľnej partnerskej dohody a vykonávaní SVLK.
- 36 Projekt: Podpora uplatňovania overovania zákonnosti dreva (licencia FLEGT) ako kľúčového kroku k trvalo udržateľnej produkcii a spotrebe v indonézskom drevospracujúcom priemysle.
- 37 Projekt: Posilnenie štátnych a neštátnych subjektov pri príprave, rokovaniach alebo uplatňovaní FLEGT-DPD.

Pripomienky

47

Ghana, ktorá ako prvá krajina podpísala DPD v roku 2009, pôvodne uvažovala o tom, že prvé produkty s licenciou FLEGT by sa mohli vyvážať do konca roka 2011. Systém sledovania pôvodu dreva už funguje, vydávanie licencií sa však stále musí odskúšať. V súčasnosti je cieľom krajiny pripraviť systémy na vydávanie licencií do konca roka 2015.

48

V Konžskej republike, ktorá ratifikovala svoju DPD v máji 2010, sa pripravuje stratégia lesného hospodárstva a nové právne predpisy v oblasti lesného hospodárstva. Pokrok bol však z dôvodu kombinácie faktorov, najmä pokiaľ ide o správu, pomalý.

49

Libéria a EÚ otvorili rokovania o DPD v marci 2009 a dohodu podpísali v júli 2011. Nelegálna ťažba dreva je však napriek tomu stále veľkým problémom, rovnako ako aj zneužívanie povolení na súkromné využívanie³⁸. Hlavným problémom je slabá kapacita služieb v oblasti lesnej správy súvisiacej s lesmi.

50

DPD so Stredoafričskou republikou bola uzatvorená v novembri 2011, ale občianska vojna oddialila všetky vládne opatrenia. Mnoho oblastí krajiny nie je pod kontrolou služieb v oblasti lesnej správy, čo bráni vykonávaniu DPD.

51

V súčasnosti o uzatvorení DPD rokuje ďalších deväť krajín. Jedna z nich, Malajzia, ktorá je významným producentom tropického dreva, bola prvou krajinou, ktorá začala rokovania v roku 2006. V rámci niekoľkoročných intenzívnych rokovaní sa však zatiaľ nepodarilo prekonať ťažkosti s uplatňovaním DPD v celej krajine, a najmä v štáte Sarawak. Bez DPD Malajzia značne využíva verejné a súkromné systémy osvedčovania.

52

Hoci Komisia dokázala upozorniť na problematiku nelegálnej ťažby dreva a udržať značný záujem o túto problematiku, pokrok smerom k vydávaniu licencií je pomalý. Existuje riziko, že dôjde k „vyčerpaniu FLEGT“, pretože krajiny budú znechutené nedostatočným pokrokom a sú schopné nájsť pre svoje produkty iné, menej prísne trhy. Vo väčšine krajín je hlavným problémom pri vykonávaní nedostatok inštitucionálnej kapacity, rozsiahla korupcia a slabá vymáhateľnosť práva.

38 Pozri: <http://www.illegal-logging.info/regions/liberia>.

Postupy monitorovania a predkladania správ boli neuspokojivé

53

Komisia nepredkladala správy o pokroku akčného plánu FLEGT pravidelne. Hoci má Komisia podľa článku 9 nariadenia o FLEGT povinnosť dva roky po nadobudnutí účinnosti prvej partnerskej dohody predložiť Rade správu, takáto správa nikdy nebola vypracovaná. K dispozícii boli správy o jednotlivých partnerských krajinách, ktoré obsahovali informácie o činnostiach vykonaných v rôznych oblastiach dobrovoľných partnerských dohôd, správy však nemerali pokrok pri vykonávaní dobrovoľných partnerských dohôd podľa stanovených čiastkových cieľov ani neobsahovali opis úspechov a ťažkostí s vysvetlením, ako sa tieto ťažkosti riešili.

54

Problémom bol chýbajúci rámec, zahŕňajúci rozsiahlu databázu (pozri bod 22), ktorý by podporil povinnosť zodpovedať sa. Posudzovanie pokroku bolo náročné vzhľadom na skutočnosť, že chýbajú ciele a čiastkové ciele. Ako sa uvádza v správe o pokroku akčného plánu FLEGT za roky 2003 – 2010 organizácie EFI, sťažuje to ešte skutočnosť, že akčný plán je skôr politický proces než bežný program pomoci³⁹.

55

Až v druhej polovici roku 2014 Komisia zaviedla štandardizovaný rámec na monitorovanie pokroku určený na meranie splnenia kľúčových krokov vykonávania DPD. Doteraz sa používal na účely vnútorného riadenia v Komisii. Keďže bol systém zavedený len nedávno, je predčasné vyjadrovať sa k tomu, ako v praxi funguje.

56

Koncom roka 2014 Komisia otvorila externé hodnotenie akčného plánu FLEGT a správa je naplánovaná na október 2015. Toto hodnotenie, ktoré sa koná 12 rokov po predložení akčného plánu, má veľké meškanie vzhľadom na ťažkosti a významný vývoj počas tohto obdobia, ktoré by sa mali identifikovať a analyzovať s cieľom posúdiť ich vplyv na existujúci akčný plán, napríklad:

- a) zvýšenie významu veľkých ázijských ekonomík v rámci obchodu s drevom;
- b) čoraz väčší vplyv nezákonnej premeny lesov na iné účely, ako je poľnohospodárstvo;
- c) možnosti väčších synergií s opatrením na zmiernenie zmeny klímy REDD+;
- d) premenlivé trendy v oblasti vývozu dreva do EÚ;
- e) možnosť väčšieho využívania súkromných systémov osvedčovania.

39 Správa o pokroku akčného plánu FLEGT za roky 2003 – 2010, EFI (2011), s. 34.

Závery a odporúčania

57

Dvor audítorov dospel k záveru, že Komisia dostatočne dobre neriadila podporu poskytovanú v rámci akčného plánu EÚ pre FLEGT.

58

Podpora FLEGT nebola dostatočne dobre navrhnutá a cielená:

- a) Podpora EÚ pre proces FLEGT bola založená na riadnom posúdení problému nelegálnej ťažby dreva, jeho príčin a možných opatrení, ktoré sa museli prijať, a Komisia skoncipovala akčný plán FLEGT inovatívnym spôsobom.
- b) Komisia však nenavrhol vhodný plán práce s jasnými cieľmi, čiastkovými cieľmi a samostatným rozpočtom. Hoci by príprava týchto cieľov hneď na začiatku akčného plánu bola náročná, mali byť stanovené v prvých rokoch akčného plánu.
- c) Neskoré prijatie a pomalé vykonávanie nariadenia EÚ o dreve pôsobilo na krajiny s DPD ako prekážka pri ich príprave výsledného licenčného systému FLEGT.
- d) Vákuum vytvorené neprítomnosťou licenčného systému FLEGT z veľkej časti zaplnili súkromné certifikačné orgány, ktoré významne prispievajú k plneniu požiadavky na náležitú starostlivosť uvedenej v nariadení EÚ o dreve. Komisia však dostatočne nepreskúmala možné synergie medzi systémom FLEGT a týmito súkromnými systémami.
- e) Komisia nestanovila jasné priority financovania týkajúce sa jej podpory pre krajiny produkujúce drevo.

Odporúčanie 1 Pracovný plán

Komisia by mala vypracovať plán práce pre rôzne časti akčného plánu FLEGT na roky 2016 – 2020, v ktorom určí jasné a konkrétne ciele, priority, lehoty a rozpočet EÚ na podporu krajínám produkujúcim drevo. Ciele by mali zohľadňovať kapacity krajín a ich osobitné obmedzenia.

Odporúčanie 2 Vykonávanie nariadenia EÚ o dreve

Je najvyšší čas, aby Komisia trvala na prísnom vykonávaní nariadenia o dreve vo všetkých členských štátoch.

Odporúčanie 3 Súkromné systémy osvedčovania

Komisia by mala určiť rozsah, v akom možno viac využívať prácu vykonávanú renomovanými súkromnými certifikačnými orgánmi.

Odporúčanie 4 Rozdeľovanie prostriedkov

Prostriedky by sa mali prideliť tam, kde by mohli mať najväčší vplyv na boj proti nelegálnej ťažbe dreva a obchodovaniu s ním. V prípadoch, keď sa vykonávanie požiadaviek DPD javí ako ťažšie realizovateľné, by Komisia mala navrhnúť opatrenia podporujúce správu lesov bez toho, aby bolo nevyhnutné podpisovať DPD.

59

Podpora EÚ krajinám produkujúcim drevo nebola dostatočne účinná.

- a) Podporou sa posilnila občianska spoločnosť a zvýšila informovanosť o probléme nelegálnej ťažby dreva v partnerských krajinách, ale projekty zamerané na posilnenie kapacít verejných orgánov nedosiahli očakávané výsledky.
- b) Licenčný systém FLEGT, ktorý bol základným kameňom akčného plánu, zatiaľ nefunguje v žiadnej z partnerských krajín. Od predstavenia akčného plánu už uplynulo 12 rokov, a hoci je o DPD značný záujem, zatiaľ nefunguje žiadny licenčný systém FLEGT a po sebe nasledujúce lehoty na zavedenie týchto systémov sa premeškali.
- c) Komisia riadne nemonitorovala pokrok akčného plánu FLEGT a nepredkladala o ňom správy. Hodnotenie, ktoré sa začalo koncom roka 2014, malo značné meškanie.

Odporúčanie 5 Predkladanie správ

Komisia by mala každé dva roky vypracovať správu o pokroku akčného plánu FLEGT. Súčasťou tejto správy by malo byť posúdenie vykonávania DPD, plánované lehoty, ťažkosti pri vykonávaní a prijaté alebo plánované opatrení.

Odporúčanie 6 Hodnotenia

Komisia by mala využiť súčasné hodnotenie ako príležitosť na posúdenie, ako by sa mohol súčasný prístup zmeniť tak, aby vytváral konkrétnejšie výsledky.

Túto správu prijala komora III, ktorej predsedá Karel PINXTEN, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí 8. septembra 2015.

Za Dvor audítorov

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
predseda

Vykonávanie FLEGT, správy lesov a programov súvisiacich s obchodom v rokoch 2003 – 2013

(mil. EUR)

Región/Krajina	DPD			Spôsoby riadenia			Spolu
	Rok podpísania	Záujem ¹	Prebiehajúce rokovania ³	Vykonávanie členskými štátmi	Spoločná správa s medzinárodnými organizáciami	Iné (vykonávanie partnerskou krajinou, MVO, verejnými a súkromnými spoločnosťami)	
Subsaharská Afrika							74,89
Medzinárodný projekt ²						14,92	14,92
Kamerun	2010					13,66	13,66
Libéria	2011			8,00		3,90	11,90
Ghana	2009					3,00	3,00
Burkina Faso					7,80	0,20	8,00
Konžská republika	2010					7,56	7,56
Stredoafriická republika	2011					6,80	6,80
Konžská demokratická republika			X		3,00	2,18	5,18
Uganda						2,75	2,75
Madagaskar						0,68	0,68
Gabon			X			0,20	0,20
Sudán						0,19	0,19
Malawi						0,05	0,05
Latinská Amerika							90,21
Medzinárodný projekt ²						3,93	3,93
Honduras			X	20,40		21,73	42,13
Brazília					10,79	12,74	23,53
Nikaragua				2,00		6,06	8,06
Kolumbia		X				8,05	8,05
Peru		X				4,03	4,03
Guyana			X			0,45	0,45
Čile						0,04	0,04

(mil. EUR)

Región/Krajina	DPD			Spôsoby riadenia			Spolu
	Rok podpísania	Záujem ¹	Prebiehajúce rokovania ³	Vykonávanie členskými štátmi	Spoločná správa s medzinárodnými organizáciami	Iné (vykonávanie partnerskou krajinou, MVO, verejnými a súkromnými spoločnosťami)	
Ázia a Tichomorie							43,37
Medzinárodný projekt ²					10,60	1,91	12,51
Indonézia	2011					21,95	21,95
Čína						3,84	3,84
Filipíny		X				1,92	1,92
Afganistan						1,88	1,88
Thajsko						0,61	0,61
Mjanmarsko/Barma		X				0,45	0,45
Šalamúnove ostrovy		X				0,18	0,18
Malajzia			X				
Vietnam			X			0,03	0,03
Susedstvo							25,04
Medzinárodný projekt ²					15,00		15,00
Maroko						5,63	5,63
Kosovo				2,70		0,41	3,11
Čierna Hora						0,75	0,75
Libanon						0,33	0,33
Albánsko						0,10	0,10
Gruzínsko						0,09	0,09
Bielorusko						0,03	0,03
Dva regióny alebo viac							63,65
Medzinárodný projekt ²					39,60	24,05	63,65
SPOLU				33,10	86,79	177,28	297,17

1 Šesť ďalších krajín vyjadrilo záujem (Bolívia, Kambodža, Ekvádor, Guatemala, Papua-Nová Guinea a Sierra Leone), nedošlo však k žiadnemu finančnému záväzku.

2 Medzi medzinárodné projekty patria: (**za Áziu a Tichomorie**) dohody s Európskym lesníckym inštitútom v celkovej hodnote 10,6 mil. EUR (FLEGT Ázia) a (**za región krajín v susedstve**) dohody so Svetovou bankou v celkovej hodnote 15 mil. EUR (FLEGT). Pokiaľ ide o **medzinárodné projekty týkajúce sa viac ako dvoch regiónov**, medzi hlavné programy patria dohody s hodnotou 12 mil. EUR s EFI a dohody s hodnotou 20 mil. EUR s organizáciou FAO (FLEGT AKT: 10 mil. EUR a FLEGT EÚ FAO: 10 mil. EUR).

3 Prebiehajú rokovania s tromi ďalšími krajinami, v prípade ktorých zatiaľ nedošlo k žiadnemu finančnému záväzku – Pobrežie Slonoviny, Laos a Thajsko.

Zdroj: Európsky dvor audítorov na základe informácií poskytnutých GR DEVCO.

Zoznam kontrolovaných projektov

Krajina	Názov projektu	Príspevok EÚ (EUR)	Obdobie vykonávania
Kamerun	<i>Mise en place d'un Observateur Indépendant au contrôle forestier et au suivi des infractions forestières au Cameroun</i>	2 480 070	31. 12. 2009 – 30. 12. 2013
	<i>Mise en place d'un système de traçabilité du bois au Cameroun</i>	2 496 763	15. 2. 2010 – 14. 12. 2012
	<i>Mise en place d'un Audit Indépendant du Système FLEGT au Cameroun</i>	1 164 600	4. 5. 2012 – 3. 5. 2014
	<i>Promotion de la production et de l'exportation légales des bois issus des forêts communautaires</i>	987 139	1. 2. 2011 – 31. 1. 2012
	<i>Observation externe et communautaire des forêts dans la mise en œuvre de l'APV-FLEGT au Cameroun</i>	113 836	19. 1. 2012 – 18. 7. 2013
Indonézia	Projekt podpory EK – Indonézia FLEGT	11 276 872	1. 3. 2006 – 28. 11. 2011
	Plánovanie spoločného využitia pôdy a udržateľný inštitucionálny mechanizmus na posilnenie práv na držbu pôdy, lesov a práv komunit v Indonézii	1 796 619	1. 3. 2010 – 28. 2. 2014
	Posilnenie štátnych a neštátnych subjektov pri príprave, rokovaniach alebo uplatňovaní FLEGT-DPD	1 189 228	10. 1. 2011 – 31. 12. 2015
	Posilnenie nezávislej indonézskej siete na monitorovanie lesného hospodárstva na zabezpečenie spoľahlivého systému na overovanie zákonnosti dreva a účinného vykonávania DPD	188 946	1. 5. 2011 – 30. 4. 2013
	Podpora uplatňovania overovania zákonnosti dreva (licencia FLEGT) ako kľúčového kroku k trvalo udržateľnej produkcii a spotrebe v indonézskom drevospracujúcom priemysle	1 091 463	30. 1. 2013 – 28. 2. 2014

Zoznam preskúmaných hodnotení projektov a ROM

Hodnotenia

	Názov projektu	Príspevok EÚ (EUR)	Krajina	Dátum a typ hodnotenia	Hlavné zistenia v správe
1	Regionálny program podpory akčného plánu EÚ pre FLEGT v Ázii	5 800 000	Ústredie	December 2010 Polovica trvania	<ul style="list-style-type: none"> Slabý návrh projektu: nedostatočne špecifikované ciele, projektové činnosti, očakávané výsledky a čiastkové ciele Žiadny jasný systém na monitorovanie výkonnosti, čo vedie k nízkej efektívnosti a obmedzenej zodpovednosti
2	VERIFOR – Inštitucionálne možnosti na overovanie zákonnosti v odvetví lesného hospodárstva	1 902 171		November 2009 Konečné	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatočná flexibilita projektu na zmenu alebo prispôsobenie jeho logického rámca dynamike určitých regiónov Ázie a Afriky, čím sa znižuje jeho účinnosť
3	Akčný plán pre obchod s drevom (TTAP) – projekt TFT (Tropical Forest Fund)	3 389 796		Máj 2012 Konečné pre 1. fázu a polovica trvania pre 2. fázu	<ul style="list-style-type: none"> Veľmi pozitívny celkový výkon projektu
4	Miesto pri stole: podpora koalícií MVO pri účasti v procese FLEGT DPD s cieľom zlepšiť správu lesov a posilniť práva miestneho a pôvodného obyvateľstva	960 000		Jún 2012 Konečné	<ul style="list-style-type: none"> Veľmi pozitívny celkový výkon projektu
5	Učebná skupina pre správu lesov (FGLG) – umožnenie praktického, spravodlivého a udržateľného využívania lesa	1 866 365		Január 2014 Konečné	<ul style="list-style-type: none"> Chýbajúce systematické posúdenie potrieb a málo konkrétna matica logického rámca bez riadne vymedzených ukazovateľov na úrovni krajiny Opatrenia s podporou v rámci projektu, ktoré nepostačujú na dosiahnutie plánovanej úrovne zlepšenia správy
6	<i>Mise en place d'un système de traçabilité du bois au Cameroun</i>	2 496 763	Kamerun	Máj 2014 Konečné	<ul style="list-style-type: none"> Slabý návrh projektu: primerane nezohľadnené riziká a obmedzenia krajiny Nedostatočná koordinácia medzi zainteresovanými stranami Neúčinné monitorovanie a projektové riadenie Výsledky neboli dosiahnuté, ako sa očakávalo
7	<i>Promotion de la production et de l'exportation légales des bois issus des forêts communautaires</i>	987 139		December 2012 Polovica trvania	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatočne posúdené a očakávané obmedzenia Návrh projektu nebol dostatočne realistický
8	Posilnenie správy lesov v Afrike – prostredníctvom národných stretnutí na vysokej úrovni týkajúcich sa nelegálnej ťažby dreva a zvyšovania informovanosti a školení na strednej úrovni	1 890 608		Máj 2013 Polovica trvania	<ul style="list-style-type: none"> Bez riadneho logického rámca s objektivne overiteľnými ukazovateľmi Nedostatky pri monitorovaní projektu: absencia pravidelných stretnutí riadiaceho výboru Problémy s koordináciou, ktoré viedli k absencii prepojení medzi rozličnými výstupmi projektu

Príloha III

	Názov projektu	Príspevok EÚ (EUR)	Krajina	Dátum a typ hodnotenia	Hlavné zistenia v správe
9	Projekt podpory EK – Indonézia FLEGT	11 276 872	Indonézia	September 2010 Konečné	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nevhodný a nerealistický návrh projektu ○ Neúčinné projektové monitorovanie a dohľad nad projektom ○ Väčšina výstupov nebola dosiahnutá podľa plánu
10	<i>Observation Indépendante de l'application de la Loi Forestière et de la Gouvernance (OI-FLEG) en appui aux APV FLEGT dans le Bassin du Congo</i>	1 598 497	Konžská republika	Marec 2012 Polovica trvania	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určité nedostatky v logickom rámci, najmä pokiaľ ide o vymedzenie objektívne overiteľných ukazovateľov ○ Nedostatky pri monitorovaní projektu: absencia pravidelných stretnutí riadiaceho výboru

Správy ROM

	Názov projektu	Príspevok EÚ na program (EUR)	Krajina	Dátum ROM	Hlavné zistenia v správe
11	Program pre obyvateľov lesa: Silné postavenie pri stole: Účinná účasť komunit závislých od lesov a organizácií občianskej spoločnosti na FLEGT	778 271	Kamerun	Marec 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neprimerane vypracovaná matica logického rámca, čo sťažuje posúdenie dosiahnutých výstupov ○ Partneri neprimerane zapojení do návrhu projektu ○ Obmedzená koordinácia s ďalšími projektmi FLEGT a vnútroštátnymi subjektmi ○ Obmedzené úsilie o monitorovanie
12	<i>Promotion de la production et de l'exportation légales des bois issus des forêts communautaires</i>	987 139		Marec 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Slabá matica logického rámca s málo konkrétnymi cieľmi a ukazovateľmi ○ Bez dostatočnej analýzy rizika ○ Slabé monitorovanie činností ○ Oneskorenia vykonávania ○ Absencia flexibilnej/životaschopnej stratégie pre ukončenie operácie
13	Posilnenie správy lesov v Afrike – prostredníctvom národných stretnutí na vysokej úrovni týkajúcich sa nelegálnej ťažby dreva a zvyšovania informovanosti a školení na strednej úrovni	1 890 608		Jún 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Slabá matica logického rámca a nedostatočne navrhnuté ciele, výstupy a ukazovatele ○ Nedostatočná koordinácia medzi zainteresovanými stranami ○ Nízka kvalita výstupov a neistá udržateľnosť
14	Posilnenie kapacít v povodí Konga a vykonávanie nezávislého monitorovania vymáhateľnosti práva a správy v lesnom hospodárstve (IM-FLEG) v Konžskej republike	1 636 366	Konžská republika	Apríl 2009	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovatele nebolo vždy možné kvantifikovať ○ Projekt je závislý od vonkajšieho financovania a sám pre seba nevytvára príjmy ○ Nepravdepodobné, aby inštitucionálna štruktúra ostala zachovaná bez zásahu zvonka
15	<i>Observation Indépendante de l'application de la Loi Forestière et de la Gouvernance (OI-FLEG) en appui aux APV FLEGT dans le Bassin du Congo</i>	1 438 647		December 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovatele nie sú konkrétne a je ťažké ich zmerať ○ Neuskutočnilo sa žiadne stretnutie riadiaceho výboru, a to aj napriek tomu, že bolo naplánované ○ Udržateľnosť závisí od pokračovania darcovského financovania
16	<i>Vulgarisation de l'APV/FLEGT pour une appropriation et participation des populations locales dont les populations autochtones dans sa mise en œuvre</i>	180 000		December 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Slabá matica logického rámca, niektoré ukazovatele nemožno zmerať ○ Zainteresované strany neprimerane zapojené do návrhu projektu ○ Neuskutočnilo sa žiadne stretnutie riadiaceho výboru, a to aj napriek tomu, že bolo naplánované ○ Problémy s udržateľnosťou: Proces DPD stále prebieha, úroveň technickej odbornej prípravy partnerov a iných zainteresovaných strán nie je dostatočná

	Názov projektu	Príspevok EÚ na program (EUR)	Krajina	Dátum ROM	Hlavné zistenia v správe
17	Iniciatíva v oblasti správy vecí verejných týkajúca sa práv a zodpovednosti pri obhospodarovaní lesov (GIRAF)	865 767	Ghana	Júl 2011	<ul style="list-style-type: none"> ○ Slabá matica logického rámca ○ Nejasné riziká a predpoklady ○ Nedostatočná koordinácia medzi partnermi ○ Žiadne priaznivé politické prostredie ○ Neefektívne vykonávanie určitých činností ○ Udržateľnosť netvorí celok s návrhom projektu
18	Podpora integrácie zákonných a oprávnených domácich trhov s drevom do DPD	1 999 265		Jún 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovatele nie sú vždy merateľné, monitorovanie a meranie výsledkov je náročné
19	Vytvorenie nového spôsobu ochrany dažďového pralesa: od nelegálnej ťažby dreva k dobrej správe vecí verejných	2 560 516	Indonézia	November 2011	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovatele nie sú dostatočne vypracované ○ Vykonávatelia projektu podcenili komplexnosť a počet zúčastnených subjektov ○ Nedostatočné zakotvenie v miestnych inštitucionálnych štruktúrach
20	Zlepšenie správy lesných zdrojov a obmedzenie nelegálnej ťažby dreva a s ňou spojeného obchodu s plnou účasťou občianskej spoločnosti v juhovýchodnej Ázii	1 645 901		September 2007	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovatele by mali byť realističnejšie
21	Plánovanie spoločného využitia pôdy a udržateľný inštitucionálny mechanizmus na posilnenie práv na držbu pôdy, lesov a práv komúnít v Indonézii	1 796 619		November 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ukazovateľom chýba požadovaná úroveň podrobnosti ○ Nedostatky pri predkladaní správy o pokroku ○ Bez riadnej stratégie pre ukončenie operácie
22	Posilnenie štátnych a neštátnych subjektov pri príprave, rokovaniach alebo uplatňovaní FLEGT-DPD	1 189 228		December 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Neprimerané ukazovatele ○ Nedostatočná koordinácia: absencia stretnutí riadiaceho výboru, obmedzená spolupráca medzi partnermi ○ Oneskorenia vykonávania

	Názov projektu	Príspevok EÚ na program (EUR)	Krajina	Dátum ROM	Hlavné zistenia v správe
23	Posilnenie obhospodarovania lesov v Libérii po ukončení konfliktu	1 616 448	Libéria	Jún 2012	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedostatok jasnosti a realizmu v matici logického rámca ○ Nedostatok nástrojov na monitorovanie a hodnotenie v samotnom návrhu ○ Veľa príjemcov nebolo zapojených do procesu návrhu ○ Komunikačné problémy medzi delegáciou EÚ a vykonávajúcim partnerom ○ Bez stratégie trvalej udržateľnosti
24	Nezávislé pozorovanie občianskej spoločnosti v oblasti vymáhateľnosti práva a správy v lesnom hospodárstve (CSIMFLEG) v Libérii	150 000		Máj 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nedostatky v matici logického rámca: ukazovatele neboli riadne vymedzené, nerealistický časový rámec ○ Chudobní príjemcovia a súkromný sektor neboli zapojení do fázy návrhu ○ Nedostatočné monitorovanie, bez projektového riadiaceho výboru, do ktorého by boli zapojené všetky zainteresované strany ○ Bez stratégie postupného ukončovania v pracovnom pláne ○ Slabý politický rámec
25	Zlepšenie správy lesov prostredníctvom monitorovania občianskou spoločnosťou	129 852		Máj 2013	<ul style="list-style-type: none"> ○ Matica logického rámca nie je jasná, ukazovatele nie sú inteligentné ○ Chudobní ľudia z vidieka a súkromný sektor neboli zapojení do procesu návrhu ○ Veľa výstupov sa veľmi oneskorilo, niektoré neboli predložené ○ Komunikačné problémy medzi delegáciou EÚ a vykonávajúcim partnerom ○ Bez stratégie pre ukončenie operácie

Transparency International – Index vnímania korupcie za roky 2007 – 2013

Krajina	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	CPI													
	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die	Hod- nota	Pora- die
Kamerun	2,4	138	2,3	141	2,2	146	2,2	146	2,5	134	2,6	144	2,5	144
Libéria	2,1	150	2,4	138	3,1	97	3,3	87	3,2	91	4,1	75	3,8	83
Ghana	3,7	69	3,9	67	3,9	69	4,1	62	3,9	69	4,5	64	4,6	63
Konžská republika	2,1	150	1,9	158	1,9	162	2,1	154	2,2	154	2,6	144	2,2	154
Stredoafriická republika	2,0	162	2,0	151	2,0	158	2,1	154	2,2	154	2,6	144	2,5	144
Konžská demokratická republika	1,9	168	1,7	171	1,9	162	2,0	164	2	168	2,1	160	2,2	154
Gabon	3,3	84	3,1	96	2,9	106	2,8	110	3	100	3,5	102	3,4	106
Honduras	2,5	131	2,6	126	2,5	130	2,4	134	2,6	129	2,8	133	2,6	140
Guyana	2,6	123	2,6	126	2,6	126	2,7	116	2,5	134	2,8	133	2,7	136
Indonézia	2,3	143	2,6	126	2,8	111	2,8	110	3	100	3,2	118	3,2	114
Malajzia	5,1	43	5,1	47	4,5	56	4,4	56	4,3	60	4,9	54	5,0	50
Vietnam	2,6	123	2,7	121	2,7	120	2,7	116	2,9	112	3,1	123	3,1	116

Indexom vnímania korupcie (CPI) sa meria vnímaná miera korupcie vo verejnom sektore na stupnici od 0 (vysoká korupcia) do 10 (veľmi čisté). Poradie krajín za rok 2013 sa týkalo posúdenia 177 krajín.

Zhrnutie

I
EÚ má všeobecne uznávané vedúce postavenie v celosvetovom úsilí o riešenie nelegálnej ťažby dreva. EÚ a 28 členských štátov spolupracuje s viac ako 40 krajinami producentskými krajinami a viacerými spotrebiteľskými krajinami na celom svete s cieľom vykonať opatrenia týkajúce sa programu FLEGT.

II
Malo by sa zdôrazniť, že oznámenie o programe FLEGT bolo reakciou na výraznú potrebu spoločného opatrenia Komisie, členských štátov a producentských krajín. Akčný plán FLEGT je politický rámec, ktorý úspešne zmobilizoval politickú pozornosť EÚ, členských štátov a niekoľkých partnerských krajín na problematiku nelegálnej ťažby dreva, politické a regulačné opatrenia a podporu správy. Je dôležité vziať do úvahy, že FLEGT nie je financovaným programom spolupráce s vyhradeným mechanizmom financovania.

V akčnom pláne FLEGT sa „stanovuje postup a balík opatrení“ pre rôzne súčasti a je postavený najmä na politických a regulačných opatreniach doplnených o tradičnú podporu rozvojovej spolupráce na dosiahnutie jeho cieľov.

III
Komisia nesúhlasí so záverom Dvora audítorov, že riadenie podpory poskytovanej v rámci akčného plánu EÚ – FLEGT krajinám produkujúcim drevo bolo nedostatočné. Snahou Komisie bolo čo najlepšie riadiť podporu FLEGT produkujúcim krajinám, pričom sa vzali do úvahy problémy súvisiace s riešením nelegálnej ťažby dreva na celom svete, zložitosť podporovania dobrej správy lesov a presadzovania práva v rôznych rozvojových krajinách, ako aj inovatívny charakter programu FLEGT. Komisia bude pokračovať vo svojom úsilí o zlepšenie efektívnosti, účinnosti a hospodárnosti. Bude vychádzať z osobitnej správy Dvora audítorov, ako aj z prebiehajúceho hodnotenia akčného plánu FLEGT, ktoré skúma širokú škálu programov, projektov a opatrení.

Komisia tiež zdôrazňuje, že FLEGT je spoločným projektom Komisie, členských štátov a partnerských krajín. Malo by sa to zohľadniť okrem iného aj pri posudzovaní pridelovania zdrojov. Nemalo by sa očakávať, že všetky problémy správy lesov a presadzovania práva sa budú riešiť len s využitím zdrojov Komisie.

IV
Komisia nesúhlasí s častou pripomienok Dvora audítorov.

Je ťažké spojiť inovatívny charakter akčného plánu FLEGT, rozmanitosť politických a regulačných opatrení, opatrení rozvojovej spolupráce a veľký počet účastníkov a partnerov do jedného pracovného plánu s jasnými míľnikmi, termínmi a príslušným rozpočtom. Mnohé opatrenia FLEGT, napríklad dobrovoľné partnerské dohody (DPD) alebo projekty, však majú vlastný podrobný plán vykonávania.

Pomoc bola poskytnutá v súlade s jasnými kritériami, aj keď nebolo možné použiť jedinečný súbor kritérií pre všetky intervencie vzhľadom na neexistenciu jednotného vyčleneného rozpočtu a finančného nástroja.

Komisia nesúhlasí s názorom Dvora audítorov, že nariadenie EUTR bolo prijaté neskoro. V akčnom pláne, ktorý odkazuje len na skúmanie „uskutočniteľnosti právnych predpisov na kontrolu dovozu nelegálne vyťaženého dreva do EÚ“, sa nariadenie EUTR neuvádza. Nariadenie bolo navrhnuté až po rozsiahlej analýze, v ktorej sa preskúmali spôsoby riešenia nelegálnej ťažby s využitím existujúcich právnych predpisov. Právne predpisy boli prijaté a nadobudli účinnosť 20. októbra 2010 a začali sa uplatňovať v marci 2013. Keď sa nariadenie EUTR začalo uplatňovať, Komisia prijala opatrenia na zabezpečenie úplného vykonávania právnych predpisov.

V

Komisia chce upozorniť na nasledujúce problémy. Po prvé budovanie funkčného systému overovania zákonnosti a licenčného systému FLEGT si vyžaduje oveľa viac než účinné projekty. Po druhé, aj keď od prijatia akčného plánu FLEGT uplynulo 12 rokov, od uzavretia 6 DPD, ktoré sa v súčasnosti vykonávajú, uplynulo 1,5 až 4,5 roka – je to relatívne krátky čas na vykonanie ambiciózných systémov a reforiem správy, ktoré z DPD vyplývajú, a to najmä s prihliadnutím na náročné prostredie správy v mnohých našich partnerských krajinách. Ako sa uznáva v bode 45 správy Dvora audítorov, v Indonézii a Ghane sa zaviedli licenčné systémy a prezentovali sa po celej krajine. Obidva systémy sa hodnotili a na základe zistení a odporúčaní daných hodnotení sa vylepšujú. V rámci DPD sa pre systémy overovania zákonnosti stanovujú vysoké normy, ktoré musia byť splnené pred začiatkom udeľovania licencií FLEGT.

Úvod

02

V mnohých prípadoch sa odvetvie lesného hospodárstva riadi zložitým a rôznorodým súborom zákonov a predpisov, ktoré často obsahujú vnútorné rozpory a medzery a prispievajú k právnej neistote pre lesný priemysel a obyvateľov závislých od lesov. Na účely určenia toho, čo je legálne alebo nelegálne, je potrebné hĺbkové preskúmanie súčasných právnych predpisov.

04

Návrh a príprava dvoch nariadení (nariadenie FLEGT a EUTR) a obchodných dohôd (DPD) sú dôležitými úspechmi, ktoré je potrebné oceniť. Komisia im v rokoch 2004 až 2010 venovala veľké množstvo času a zdrojov.

Rámček 1

Akčný plán nezahrňal nariadenie EÚ o dreve, ale iba záväzok analyzovať možnosti a uskutočniteľnosť právnych predpisov na kontrolu dovozu nelegálne vyťaženého dreva do EÚ.

Rámček 2

V rámcu 2 sa uvádza počiatočný postoj EÚ a členských štátov k DPD; táto koncepcia bola predmetom podrobných diskusií medzi Komisiou a členskými štátmi v rokoch 2004 – 2005 a výrazne sa vyvíjala. Výsledkom boli smernice Rady na rokovania o DPD na konci roka 2005.

Každá DPD sa ďalej vyvíjala prostredníctvom rokovaní s partnerskými krajinami a odráža konkrétnu situáciu a ambície danej krajiny.

Zatiaľ čo DPD s Indonéziou sa vo všeobecnosti podobá dohode opísanej v akčnom pláne, ostatné krajiny s DPD sa rozhodli pre model, v rámci ktorého overovanie zákonnosti vykonáva predovšetkým verejná správa, a nie nezávislé orgány akreditované štátom.

06

Keďže FLEGT je spoločnou úlohou Komisie a členských štátov, podpora Komisie by sa nemala hodnotiť oddelene od podpory členských štátov EÚ. Koordináciu podpory Komisie a členských štátov zabezpečuje skupina *ad hoc* pre FLEGT a na vnútroštátnej úrovni spoločné výbory na vykonávanie dohody a delegácie Európskej únie.

08

Je dôležité zohľadniť rôznorodosť aktérov zapojených do vykonávania FLEGT. Činnosti súvisiace s FLEGT vykonáva Komisia, členské štáty a partnerské krajiny.

Členské štáty zohrávajú prostredníctvom svojich príslušných orgánov ústrednú úlohu pri vykonávaní nariadení EUTR a FLEGT, v politikách verejného obstarávania, politikách týkajúcich sa financovania a investícií a pri podpore producentských krajín.

Treba tiež uznať, že činnosti spojené s FLEGT vykonávajú aj krajiny produkujúce drevo, súkromný sektor a občianska spoločnosť.

Pripomienky

17

Komisia presadzovala dvojstrannú možnosť, ale aj možnosť „zákazu“, čo viedlo k prijatiu nariadenia EÚ o dreve. Komisia sa tiež s medzinárodnými partnermi neustále zapájala do presadzovania mnohostranných reakcií na problém nelegálnej ťažby dreva.

19

Komisia uznáva, že akčný plán FLEGT je politický rámec, v ktorom sa stanovuje všeobecný prístup a všeobecné ciele a načrtáva sa rad možných politických a regulačných opatrení a ďalšie kroky EÚ, členských štátov a rôznych zainteresovaných strán. Bol koncipovaný ako reakcia EÚ na „akčný program“ v oblasti lesov a nelegálnej ťažby dreva prijatý krajinami G8 v roku 1998.

20

Komisia uznáva potrebu vypracovať konkrétnejšie ciele, míľniky a spoločný plán, rovnako ako potrebu systematickejšieho monitorovania vykonávania akčného plánu FLEGT. V tomto úsilí nepochybne pomôžu odporúčania priebežného hodnotenia. Absencia konkrétnejšieho plánu však odráža náročnosť určenia špecifických cieľov, úloh a časového rámca pre politiku spájajúcu širokú škálu politických, regulačných a finančných opatrení/opatrení technickej pomoci v širokom spektre krajín a aktérov. Komisia by chcela zdôrazniť skutočnosť, že sú vypracované podrobné plány vykonávania pre rôzne prvky akčného plánu – týka sa to napríklad všetkých DPD a všetkých projektov a nástrojov na podporu producentných krajín.

21

V akčných plánoch Komisie sa často jasne neuvádza rozpočet (pozri rôzne akčné plány EK: napr. akčný plán európskej elektronickej verejnej správy, akčný plán v oblasti ľudských práv a demokracie).

Pokiaľ ide o rozvojovú spoluprácu, Komisia vykonala kroky stanovené v oddiele 4.1 akčného plánu: nebol naplánovaný konsolidovaný rozpočet a Komisia sa snažila začleniť FLEGT do rôznych geografických a tematických nástrojov. Komisia pripravuje „hlavný program pre FLEGT“ v rámci programu celosvetových verejných statkov a problémov (GPGC) ako nástroja financovania rozvojovej spolupráce s úmyslom posilniť súdržnosť, komplementárnosť a koordináciu rôznych projektov ES na podporu producentných krajín.

22

Určenie všetkých lesných projektov alebo projektov FLEGT bolo náročné, pretože európske činnosti FLEGT sa financujú z mnohých nástrojov a niekedy sú začlenené do programov vzťahujúcich sa na iné odvetvia ako lesy (napr. obchod, udržateľná spotreba a výroba atď.). Znamená to, že neexistuje jednotné „označenie“ FLEGT, ktoré by umožňovalo jednoduché vyhľadávanie v informačnom systéme Komisie. Komisia sa však pokúsila vytvoriť databázu, ktorej cieľom bolo zostaviť zoznam projektov súvisiacich s lesným hospodárstvom a financovaných EÚ v období rokov 2000 – 2012, a poskytla ju Dvoru audítorov s poznámkou, že činnosti stále prebiehajú a je potrebné ich vylepšiť. Komisia aktualizovala databázu, aby zahŕňala zmluvy podpísané po roku 2012. V rámci prebiehajúceho hodnotenia akčného plánu FLEGT sa začala nová činnosť zostavenia zoznamu všetkých projektov FLEGT financovaných Komisiou a členskými štátmi.

23

Rusko a Čína vyvážajú do EÚ významné množstvo výrobkov z dreva a rozhodli sa neuzavrieť DPD s EÚ. V prípade týchto krajín sa EK preto rozhodla pre nadviazanie dvojstranných rozhovorov o nelegálnej ťažbe dreva.

India, Južná Kórea a Japonsko sú hlavnými spotrebiteľskými trhmi a Komisia s nimi vedie dvojstranný rozhovor o životnom prostredí, ktorý zahŕňa obchod s drevom.

Komisia nesúhlasí s názorom, že k dnešnému dňu priniesli dvojstranné diskusie s hlavnými producentskými, spracovateľskými a/alebo obchodujúcimi krajinami vo všeobecnosti len obmedzené výsledky. Vo všeobecnosti sa usudzuje, že akčný plán EÚ – FLEGT podnietil ďalšie významné krajiny, aby prijali opatrenia na strane dopytu (austrálsky zákon o zákaze nelegálnej ťažby dreva, Laceyho zrevidovaný zákon Spojených štátov amerických, švajčiarske právne predpisy, Japonsko).

24

Súčasťou akčného plánu bol záväzok „vykonať analýzu možností ďalších opatrení a ich vplyvu vrátane uskutočniteľnosti právnych predpisov na kontrolu dovozu“ nelegálneho dreva v prípade nedostatočného mnohostranného pokroku. Komisia mala posúdiť pridanú hodnotu a potenciálny vplyv týchto možností a zabezpečiť, aby akékoľvek ďalšie nariadenie malo dostatočnú podporu zainteresovaných strán. Na začiatku akčného plánu požadovali ďalšie právne predpisy iba mimovládne organizácie. Súkromný sektor sa zameriaval na dobrovoľné opatrenia, ako je certifikácia, kódexy správania atď. Až keď sa ukázalo, že tieto opatrenia sú nedostatočné, súkromný sektor začal podporovať a nakoniec požadoval ďalšie právne predpisy (pozri petíciu súkromného sektora určenú Komisii z roku 2006). Ako sa uvádza v bode 24, až v roku 2007 Komisia dospela k záveru, že je k dispozícii dostatok podpory na začatie štúdie.

25

Prijatie nariadenia EUTR bolo jasným signálom o silnom záväzku EÚ doplniť arzenál opatrení, ktoré už boli zavedené, a riešiť nelegálnu ťažbu dreva „na domácej pôde“. Komisia začala pripravovať legislatívny návrh už v roku 2007 a predložila ho v roku 2008. Zavedenie nových povinností v niekoľkých sektoroch hospodárstva si vyžaduje veľké množstvo prípravných činností zo strany Komisie. Počet krajín zapojených do postupu DPD ukazuje, že bol dostatok stimulov na uzatvorenie DPD v skorých fázach programu FLEGT.

Pokiaľ ide o aktuálny stav vykonávania nariadenia EUTR, je potrebné poznamenať, že nariadenie je vykonateľné len od marca 2013 – je ešte relatívne nové. Prevažná väčšina členských štátov (24 z 28) zaviedla opatrenia na vykonávanie nariadenia EUTR a uskutočňujú kontroly prevádzkovateľov, ako sa to vyžaduje v nariadení EUTR. Komisia pripravila primerané opatrenia, keď sa nariadenie EUTR začalo uplatňovať. Možné opatrenia boli identifikované a uvedené v stratégii zabezpečenia súladu s jasným časovým harmonogramom a pridelovaním zdrojov. V dôsledku prijatých opatrení viaceré členské štáty urýchlili postup vykonávania a oznámili úplný súlad.

Komisia uznáva zásadný význam účinného vykonávania nariadenia EUTR vo všetkých členských štátoch a aj naďalej zotrúva vo svojej úlohe pri dosahovaní tohto cieľa.

26

Ako sa predpokladá v akčnom pláne FLEGT, Komisia preskúmala prostriedky na vytvorenie synergie s existujúcimi verejnými alebo súkromnými postupmi certifikácie a v tomto smere naďalej spolupracuje s partnerskými krajinami s DPD a postupmi certifikácie (napr. usmerňovacie dokumenty EK o rokovaní o DPD boli inšpirované fungovaním týchto postupov a zámerne zahŕňali možnosť postupov založených na prevádzkovateľovi – ako sa zakotvuje v DPD s Indonéziou, uskutočnili sa viaceré štúdie, bolo vypracované špeciálne usmernenie a tejto téme bolo v roku 2015 venované počas týždňa FLEGT špeciálne zasadanie). Mnohé projekty financované z prostriedkov EÚ a členských štátov

podporujú súkromnú certifikáciu v rozvojových krajinách. Z akčného plánu pre obchod s drevom (TTAP) v Indonézii – hlavná činnosť financovaná z prostriedkov EÚ spolu s dobrovoľnými certifikáciami (najmä certifikácia organizácií Forest Stewardship Council – FSC a Indonesia Ecolabel Institute – LEI) vyplynul systém a normy systému SVLK.

Štyri zo šiestich krajín s DPD stanovujú uznanie súkromných postupov certifikácie ako súčasť svojich licenčných systémov (Kamerun, Konžská republika, Libéria a Stredoafriická republika) a Komisia podporuje úsilie o realizáciu tohto uznania. Indonézsky systém je navyše „systém založený na prevádzkovateľoch“, ktorý ponecháva značný priestor uznávaniu rôznych existujúcich systémov používaných prevádzkovateľmi. Rozhodnutie o zahrnutí súkromných postupov do dohody je na partnerských krajinách, nie na Komisii. Ghana je jedinou krajinou s uzatvorenou DPD, ktorá sa pre túto možnosť z rôznych dôvodov nerozhodla.

Je tiež vhodné zohľadniť obmedzenia súkromných postupov certifikácie, ktoré sa týkajú jednotlivých prevádzkovateľov a malých častí územia, zatiaľ čo licenčné systémy v rámci FLEGT sa vzťahujú na celé územie štátu.

28

V akčnom pláne FLEGT sa stanovujú štyri kľúčové oblasti a krajiny považované za najviac vystavené nelegálnej ťažbe dreva a odlesňovaniu: Stredná Afrika, Rusko, tropická Južná Amerika a juhovýchodná Ázia. Komisia a členské štáty od začiatku uprednostňovali krajiny v týchto oblastiach s významným lesným hospodárstvom, významným vývozom dreva a obchodnými prepojeniami s EÚ, značnými problémami s nelegálnou ťažbou dreva uznanými orgánmi a výrazným záujmom o licenčný systém FLEGT. Rokovania o DPD sa začali až po potvrdení záujmu krajiny na základe dôkladného informovania sa v krajine a konzultácií so zainteresovanými stranami a po predložení oficiálnej žiadosti vlády Komisii. V súčasnosti je do rokovaní o DPD alebo jej vykonávania zapojených 15 krajín. Niekoľko ďalších krajín prejavilo záujem a využilo niektoré obmedzené činnosti. Z východiskovej správy o nezávislom monitorovaní trhu FLEGT vyplýva, že postup DPD dosahuje veľmi vysokú úroveň pokrytia v dodávaní tropického dreva na globálny trh, ako aj do EÚ. Týchto 15 krajín s DPD predstavuje 80 % dovozu tropického dreva do EÚ

(2,45 miliardy EUR ročne) a 75 % celkového vývozu tropického dreva. Na Čínu, ktorá je predovšetkým krajinou spracúvajúcou drevo, sa vzťahuje osobitný dvojstranný mechanizmus spolupráce s EÚ v oblasti FLEGT.

29

Komisia uznáva potrebu vyčleniť zdroje tam, kde môžu priniesť najlepšie výsledky, a bude pokračovať vo svojom úsilí o dosiahnutie tohto cieľa.

Na kľúčové opatrenia FLEGT boli pridelené ľudské zdroje, a to najmä v oblasti DPD, podpory rozvojovej spolupráce a nariadenia EUTR. Najväčší podiel ľudských zdrojov bol pridelený krajinám s DPD, ako aj Číne. Komisia uznáva, že DPD si mohli vyžadovať nadmerný podiel ľudských zdrojov pridelených programu FLEGT – možno na úkor iných opatrení FLEGT.

Pokiaľ ide o finančné zdroje, centrálnemu fondu pre FLEGT – a teda potreba hľadať možnosti financovania v súčasných geografických a tematických nástrojoch – neumožňuje použitie jedinečného súboru kritérií na pridelovanie zdrojov. Pridelenie geografických finančných prostriedkov je výsledkom dialógu medzi Komisiou a partnerskou krajinou. Zameranie podpory EÚ by sa napokon nemalo posudzovať oddelene od podpory členských štátov.

Väčšina podpory EÚ týkajúca sa programu FLEGT smerovala do krajín s: 1) vysokou prevahou nelegálnej ťažby dreva; 2) silným záväzkom na boj proti tomuto problému s vysokou prioritou pre krajiny zapojené do procesov DPD; 3) výraznou potrebou rozvoja a kapacity; 4) rozsiahlym zalesnením a/alebo vysokou mierou odlesňovania a 5) významným podielom odvetvia lesného hospodárstva na HDP a vývoze.

Celkovo sa najväčší podiel podpory EÚ zameriaval na krajiny s DPD a niektoré strategické krajiny, ktoré vyjadrili záujem o FLEGT, ako Kolumbia, Filipíny a Peru. Platí to aj pre globálne medzinárodné projekty/nástroje. Významnú časť finančných prostriedkov dostali okrem krajín s DPD aj krajiny, ktoré majú strategický význam v boji proti nelegálnej ťažbe dreva, ako je Brazília, Čína a krajiny východného susedstva, a to na základe politického dialógu s týmito krajinami. Veľké sumy pridelené Maroku a Hondurasu vyplývajú z voľby týchto krajín zvoliť lesníctvo ako kľúčové odvetvie.

Z uvedených krajín dostávajú krajiny so strednými príjmami, ktoré postupne „vyrástli“ z rozvojovej spolupráce, relatívne nižšie sumy (napr. Gabon, Thajsko, Vietnam).

Komisia v rámci možností úspešne zmobilizovala ďalšie fondy na poskytnutie podpory iným krajinám, ktoré majú strategický význam v boji proti nelegálnej ťažbe dreva, ako je nástroj susedstva.

30

Komisia pridela prostriedky pomerne veľkému počtu krajín. Čiastočne to súvisí s veľkým počtom krajín, v ktorých prevláda nelegálna ťažba dreva a ktoré vyjadrili záujem o program FLEGT/dohody DPD, a teda s opatrením všeobecného záujmu o iniciatívu FLEGT. Komisia skúma spôsoby, ako tento problém riešiť v budúcnosti a nájsť správnu rovnováhu medzi – v niektorých prípadoch protichodnými – cieľmi zameranými na dosiahnutie širokého pokrytia, reagovanie na záujem krajín a účinné riadenie obmedzených zdrojov.

Rámček 3

V Libérii sa nachádza väčšina zostávajúcich primárnych lesov v západnej Afrike, ktoré sú značne ohrozené nelegálnou ťažbou dreva. Nelegálna ťažba dreva bola impulzom k občianskej vojne, preto má reforma správy lesov v rámci programu rokovaní libérijskej vlády popredné miesto. Libérijská vláda preukázala pevné odhodlanie riešiť tieto problémy, a to napriek veľmi obmedzeným zdrojom. Libéria je jedna zo 6 krajín vykonávajúcich DPD a v rámci svojho viacročného orientačného programu sa rozhodla uprednostniť akčný plán FLEGT. Libéria sa okrem toho rozhodla zahrnúť do svojho licenčného systému FLEGT všetky vývozné trhy. DPD môže mať ako taká významný vplyv napriek obmedzeným objemom vývozu do EÚ. Libéria zaviedla operačný systém sledovania pôvodu dreva (Liberfor) a zaznamenala stabilný pokrok v rozvoji svojho licenčného systému. Uvedené skutočnosti a kritické obmedzenia kapacity, ktorým krajina čelí, odôvodňujú značné finančné prostriedky pridelené Európskou komisiou na podporu procesu.

V Stredoafrickej republike sa tiež nachádzajú veľké lesné plochy, ktoré sú značne ohrozené nelegálnou ťažbou dreva. Odvetvie lesného hospodárstva v Stredoafrickej republike je druhým najväčším zdrojom pracovných miest, ako aj druhým najväčším prispievateľom do štátneho HDP, a preto má pre rozvoj krajiny centrálny význam. Posilnenie odvetvia bolo dôležité v nadväznosti na politickú a humanitárnu krízu, ktorá zasiahla krajinu začiatkom roka 2013. Systémy a postupy DPD poskytujú rámec na začatie reforiem a pomáhajú odvetviu získať dôveryhodnosť v oblasti vývozu. Ak sa krajina stabilizuje, rozvoj operačného systému udeľovania licencií by mohol byť relatívne rýchly, ak sa zohľadní, že vývozný priemysel sa sústreďuje na niekoľkých veľkých prevádzkovateľov, z ktorých všetci majú operačný systém sledovania pôvodu dreva. Komisia sa domnieva, že kritické obmedzenia kapacity a zdrojov, ktorým krajina čelí, odôvodňujú pomoc vo výške 6,7 milióna EUR poskytnutú Stredoafrickej republike.

Pobrežie Slonoviny sa rozhodlo vstúpiť do rokovaní o DPD v decembri 2012. Občianska vojna, ktorá krajinu zasiahla v minulých rokoch, vo veľkej miere bránila poskytovaniu podpory týkajúcej sa FLEGT s výraznou výnimkou technickej a finančnej pomoci poskytovanej v rámci programu FAO FLEGT a nástroja EÚ – FLEGT na prípravu rokovaní. Rokovania stále prebiehajú a dostávajú primeranú podporu finančných a ľudských zdrojov v rámci programu FAO FLEGT, nástroja EÚ – FLEGT, technickej pomoci agentúry GIZ ministerstvu lesného hospodárstva, pomocníka pre FLEGT financovaného agentúrou DFID a širšej podpory odvetvia lesného hospodárstva poskytovanej agentúrou AFD.

32

DPD je obchodná dohoda, nie dohoda o financovaní. Keďže rozvojová pomoc sa riadi rôznymi právnymi nástrojmi, Komisia sa zámerne vyhýba uvádzaniu súm a záväzkov v DPD, ktorá sa jasne vzťahuje na existujúce nástroje pomoci – a štandardné programovacie postupy, ktoré ich riadia – na poskytnutie rozvojovej pomoci.

33

DPD a podporné projekty podporujú vynútiteľnosť práva v oblasti lesného hospodárstva tak, že objasňujú a podporujú súlad právnych predpisov týkajúcich sa lesov, zvyšujú poznatky zainteresovaných strán o platných zákonoch (čím sa predchádza ich porušovaniu), posilňujú systémy a kapacity na zabezpečenie sledovania pôvodu dreva a kontrol prevádzkovateľov v celom dodávateľskom reťazci (a s cieľom odhaliť porušovanie zákona), podporujú účasť zainteresovaných strán a poskytujú politický priestor na diskusiu o otázkach správy a vynútiteľnosti práva, znižujú potenciál korupcie, zavádzajú systém nezávislého auditu, umožňujú externú kontrolu vynútiteľnosti práva, podporujú zverejňovanie informácií a nezávislé monitorovanie lesov s cieľom odhaliť porušovanie zákona a zlepšiť transparentnosť v tomto odvetví atď.

V mnohých partnerských krajinách má ministerstvo lesného hospodárstva alebo podobný orgán mandát na zabezpečenie vynútiteľnosti práva v lesnom hospodárstve. Mnohé podporné projekty FLEGT sa zameriavajú na posilnenie a vybavenie týchto inštitúcií. V niekoľkých krajinách, napr. v Indonézii a Kamerune, bola poskytnutá dlhodobá podpora odvetviu lesného hospodárstva financovaná členskými štátmi.

Širšia podpora orgánov presadzovania práva, ako je napríklad polícia, pravdepodobne presahuje rámec toho, čo možno dosiahnuť v rámci FLEGT. Vo viacerých krajinách je súčasťou širšej podpory správy poskytovanej v rámci viacročného orientačného programu alebo podpory členských štátov.

Aj keď sa očakáva, že podpora FLEGT prispeje k lepšiemu presadzovaniu práva, nemožno oprávnene očakávať, že podpora EK FLEGT pokryje všetky potreby v tejto oblasti a bude mať vplyv na index vnímania korupcie po niekoľkých rokoch vykonávania.

34

Komisia sa usiluje začleniť podporu FLEGT do programov krajín vždy, keď je to možné. Tomuto úsiliu však bránia určité podstatné problémy:

- Väčšina programov jednotlivých krajín na obdobie rokov 2007 – 2013 bola dojednaná pred začatím rokovaní o DPD, a teda pred uzavretím DPD. Napriek tomu programy na obdobie rokov 2007 – 2013 väčšiny krajín vykonávajúcich DPD zahŕňajú podporu FLEGT: jednoznačne to platí v prípade Indonézie, Kamerunu, Libérie a Konga.
- Odvetvie lesného hospodárstva a program FLEGT museli súťažiť s inými prioritnými odvetviami a naliehavými potrebami.
- Nie je ľahké posúdiť budúce potreby v čase začiatku rokovaní o DPD. Potreby v oblasti podpory počas fázy rokovaní vo všeobecnosti dobre pokrývajú celosvetové nástroje (EFI, FAO).

Vo viacerých krajinách členské štáty uskutočňovali podporu FLEGT/podporu lesného hospodárstva ako Spojené kráľovstvo prostredníctvom agentúry DFID (Ghana, Indonézia, Libéria, Guyana) alebo Nemecko prostredníctvom agentúry GIZ (Kamerun, Laos, Pobrežie Slonoviny).

Vo väčšine viacročných orientačných programov na obdobie rokov 2014 – 2020 v krajinách s DPD je FLEGT súčasťou jedného z ústredných sektorov.

Komisia však uznáva, že podpora FLEGT by sa mohla v rámci viacročných orientačných programov krajín s DPD uskutočňovať systematickejšie.

36

Komisia nesúhlasí, že všetky projekty zamerané na posilnenie kapacity verejných orgánov boli neúčinné. Cieľom DPD je riešiť širšie problémy. Jej vykonávanie sa popri ministerstve lesného hospodárstva opiera o opatrenia mnohých aktérov. Takisto nie je systematické spájať pokrok v DPD s jedným konkrétnym projektom, keďže väčšina darcovských zdrojov do DPD pochádza z fondu viacerých darcov, ktorý prináša významné výsledky.

Komisia uznáva problémy projektu v Kamerune, zdôrazňuje však, že oneskorenie vo vykonávaní DPD je spôsobené aj inými faktormi.

V Indonézii sa zameranie sa na spoluprácu s EÚ postupne presunulo na občiansku spoločnosť a súkromný sektor, zatiaľ čo spočiatku bolo hlavným príjemcom ministerstvo lesného hospodárstva. Tento proces sa začal oveľa skôr, než ministerstvo lesného hospodárstva uskutočnilo podporný projekt FLEGT na základe potrieb vykonávania DPD a úsilia o zaisťovanie komplementárnosti s podporou Spojeného kráľovstva.

37

Projekt bol predmetom dvoch misií ROM a troch externých hodnotení, čo svedčí o osobitnej pozornosti, ktorú mu Komisia venovala. Všetky výročné správy o projekte boli predmetom výmeny medzi Komisiou a príjemcami a boli uzavreté dva dodatky k zmluve – upravujúce časový rámec projektu a rozsah pôsobnosti –, čo svedčí o úsilí riešiť nedostatky projektu. Treba tiež poznamenať, že projekt sa realizoval decentralizovaným spôsobom, čo znamená, že zmluvní príjemcovia boli vymenovaní vládou Kamerunu a boli pod jej dohľadom, čo ďalej spochybňuje predpoklad, že koordinácia Komisie bola neúčinná.

V záverečnej hodnotiacej správe sa konštatuje, že aj napriek nedostatkom projekt položil základ uplatňovania sledovania pôvodu dreva a priniesol dôležité ponaučenia.

39

Tento projekt bol predmetom štandardného monitorovania ROM a postupov preskúmania v polovici trvania a veľmi pozorne ho sledovala delegácia EÚ prostredníctvom pravidelných návštev v teréne na rôznych miestach projektu a veľmi častých zasadnutí so všetkými zúčastnenými aktérmi. Komisia ďalej konštatuje, že v záverečnom hodnotení projektu sa dospelo k záveru, že projekt v skutočnosti priniesol určité výsledky.

40

Komisia by chcela objasniť, že podporný projekt FLEGT sa realizoval v rokoch 2006 a 2009 a indonézskej vláde boli pridelené zdroje pre odvetvie lesného hospodárstva v roku 2012 (projekt: Podpora reakcie Indonézie na zmenu klímy realizovaný ministerstvom lesného hospodárstva). Indonézia aktuálne naďalej využíva značnú pomoc prostredníctvom programu EÚ – FLEGT a programu FAO FLEGT. Treba tiež uznať, že Spojené kráľovstvo po celý čas naďalej poskytuje významné investície v súvislosti s programom FLEGT.

41

Podpora pre indonézske vládu určená odvetviu lesného hospodárstva bola poskytnutá prostredníctvom viacerých projektov po roku 2004 (napr. projekt riadenia lesných požiarov na Južnej Sumatre, podporný projekt FLEGT, podpora reakcie Indonézie na zmenu klímy) a opäť je potrebné zohľadniť pokračujúcu podporu poskytovanú inštitútom EFI a v menšej miere organizáciou FAO v rámci programu FLEGT.

Je dôležité mať na pamäti, že podporu programu FLEGT v Indonézii poskytuje Komisia a členské štáty. Komisia sa domnieva, že táto spoločná podpora bola v súlade s potrebami a bola doplnkovo cielená na rôzne skupiny zainteresovaných strán.

V uplynulých rokoch sa podpora čoraz viac poskytovala súkromnému sektoru a malým a stredným podnikom prostredníctvom partnerstiev medzi mimovládnyimi organizáciami a združeniami drevospracujúceho priemyslu financovaných v rámci programov EU ACTIVE a SWITCH. EÚ financovala aj akčný plán pre obchod s drevom, celosvetovú iniciatívu s významnými aktivitami v Indonézii, ktorá sa zameriavala výhradne na kapacitu v súkromnom sektore vrátane niektorých drobných výrobcov. Podpora malých a stredných podnikov bola poskytnutá z programov MFP2 a MFP3 podporovaných Spojeným kráľovstvom a v súčasnosti sa nachádzajú riešenia ich problémov na vnútroštátnej úrovni, pričom dostávajú od štátnej správy a samospráv významnú rozpočtovú podporu a zlepšuje sa regulačné riadenie vrátane indonézskeho systému overovania zákonnosti pôvodu dreva.

Predpokladá sa ďalšia podpora malých a stredných podnikov v rámci niektorých prebiehajúcich iniciatív (nová fáza programu FAO FLEGT a komponent programu EÚ – FLEGT pre oblasť Ázie).

43

Faktory ovplyvňujúce výsledky projektu, ktoré uviedol Dvor auditorov, sú veľmi široké a zahŕňajú väčšinu typických problémov ovplyvňujúcich projekty rozvojovej spolupráce.

Pri projektoch FLEGT sa tieto ťažkosti prejavujú najmä vzhľadom na zložitosť riešenia citlivých otázok správy prírodných zdrojov, náročné prostredie, v ktorom sa tieto projekty uskutočňujú, ako aj technickú a politickú zložitosť postupu DPD FLEGT. Postup FLEGT si vyžaduje značnú mobilizáciu ľudských zdrojov delegácií EÚ.

46

Vykonávanie DPD v Kamerune sa ukázalo byť náročnejšie, ako sa očakávalo, a nie je na takej úrovni, ako EÚ očakávala.

Bol vypracovaný referenčný rámec nového systému (SIGIF) a jeho rozvoj sa v súčasnosti financuje z nemeckých fondov, zatiaľ čo EÚ sa zároveň zaviazala poskytnúť prostriedky na podporu prezentácie nového systému prostredníctvom činností, ako je napríklad odborná príprava.

49

V Libérii bolo zneužívanie povolení na súkromné použitie zastavené vďaka správam organizácií občianskej spoločnosti, ktoré aktívne pôsobia v postupe DPD. DPD poskytla fórum na diskusiu o tomto probléme. EÚ zohrala aktívnu úlohu pri monitorovaní uvedeného problému a poskytla libérijskej vláde podporu pri vyšetrovaní. Odvtedy bolo v súvislosti s povoleniami vyhlásené moratórium a s podporou EÚ bolo vypracované nové nariadenie o povoleniach na súkromné použitie. Libéria dosahuje stabilný pokrok pri vytváraní systému overovania zákonnosti pôvodu dreva a v prevádzke je už aj systém sledovania pôvodu dreva v celoštátnom meradle.

51

Komisia by chcela objasniť, že Malajzia je federálny štát a povinnosti týkajúce sa obhospodarovania lesov sú na štátnej úrovni decentralizované. Zatiaľ čo polostrovná Malajzia a Sabah sa zapojili do postupu DPD vytvorením sietí zákonnosti a systému overovania zákonnosti pôvodu dreva, štát Sarawak odmietol akúkoľvek účasť na DPD. Ide o vnútornú politickú záležitosť Malajzie.

52

Vykonávanie týchto ambiciózných a komplexných dohôd v niektorých partnerských krajinách – najmä tam, kde je nedostatočná kapacita a správa vecí verejných – sa ukázalo byť náročnejšie a zložitejšie, než sa predpokladalo.

53

Je užitočné odlišovať predkladanie správ o vykonávaní nariadenia FLEGT od predkladania širších správ o akčnom pláne FLEGT.

Komisia uznáva, že je žiaduce systematickejšie podávanie správ o pokroku akčného plánu FLEGT. Komisia však pravidelne podávala správy prostredníctvom rôznych mechanizmov a členské štáty periodicky informovali o svojich činnostiach na stretnutiach pracovnej skupiny Rady pre lesy (najmenej niekoľkokrát ročne), na pravidelných *ad hoc* stretnutiach v súvislosti s programom FLEGT, v rámci výboru pre FLEGT a nedávno v rámci odbornej skupiny pre nariadenie FLEGT-EUTR. O programe

FLEGT sa tiež rokovalo na stretnutiach pracovnej skupiny pre rozvojovú spoluprácu, vo Výbore pre obchodnú politiku a v rámci pracovnej skupiny pre colnú spoluprácu. Následní komisári navyše v tomto období predkladali správy na zasadnutiach Rady pre poľnohospodárstvo. Komisári pre rozvoj tiež pravidelne podrobne informovali o pokroku a problémoch v Európskom parlamente na niekoľkých stretnutiach.

Pri všetkých postupoch rokovaní o DPD sa konali stretnutia zainteresovaných strán so spätnou väzbou a krajiny s DPD zverejňujú výročné správy o pokroku.

Pokiaľ ide o záväzky vyplývajúce z článku 9 nariadenia FLEGT o podávaní správ o vykonávaní licenčného systému FLEGT, Komisia sa rozhodla správu pripraviť až po vydaní licencií FLEGT, pretože informovanie požadované v nariadení FLEGT sa konkrétne týka záznamu o prevzatí licencií FLEGT a problémov, ktoré v rámci týchto postupov vznikli.

Správa o pokroku pri vykonávaní akčného plánu FLEGT bola vypracovaná v roku 2011 na základe údajov od členských štátov. Bola sprístupnená členským štátom a prediskutovaná. Pribežné hodnotenie poskytne príležitosť podať správu Rade a Parlamentu.

54

Je dôležité rozlišovať medzi pojmami databáza projektov, rámec monitorovania pre DPD a širší rámec monitorovania akčného plánu FLEGT.

(Pozri aj odpoveď Komisie na bod 22.)

Komisia by tiež chcela objasniť, že správa o pokroku za obdobie 2003 – 2010 nie je správou inštitútu EFI, ale správou o pokroku akčného plánu FLEGT na žiadosť Komisie.

56

Pred začiatkom hodnotenia akčného plánu FLEGT Komisia pravidelne hodnotila pokrok rôznych zložiek a prítomné problémy, v neposlednom rade v správe o pokroku z roku 2011. Hodnotenie akčného plánu FLEGT pomôže riešiť nové problémy spojené s vývojom situácie vo svete, ako sa uvádza v bode 56, a pri formovaní budúceho úsilia EÚ v tejto oblasti. Komisia sa snažila aktívne prispôbiť vykonávanie akčného plánu s cieľom riešiť nový vývoj. Niektoré z reakcií, ktoré už sú zavedené, sa uvádzajú ďalej. Komisia však uznáva, že na základe hodnotenia bude potrebné vypracovať komplexnejšie reakcie.

56 a)

K dnešnému dňu sa podnikli tieto kroky na riešenie rastúceho významu Ázie v oblasti obchodu s drevom:

- memorandum o porozumení s Čínou na zriadenie dvojstranného mechanizmu spolupráce v oblasti FLEGT,
- začatie rokovaní o DPD s hlavnými krajinami spracúvajúcimi drevo ako Vietnam a Thajsko,
- rozšírenie fáz prípravy DPD s príslušnými producentskými krajinami v tejto oblasti (Laos a najnovšie Mjanmarsko/Barma).

56 b)

K dnešnému dňu sa podnikli tieto kroky na riešenie rastúceho vplyvu nezákonnej premeny lesov:

- upriamenie pozornosti na nezákonnú premenu lesov a spôsob účinného riešenia tohto problému v rámci DPD,
- prípravenie oznámenia pre delegácie EÚ,
- zvýšenie pozornosti venovanej správe lesnej pôdy v programoch GR DEVCO.

56 c)

K dnešnému dňu sa podnikli tieto kroky na posilnenie synergií s programom REDD+:

- Komisia podporuje synergie medzi programom FLEGT a REDD, a to najmä prostredníctvom programu EÚ REDD a pracovnej skupiny FLEGT-REDD+,
- agendy programov FLEGT a REDD+ spolu úzko súvisia a vzájomne sa podporujú v niekoľkých krajinách vrátane Guyany či Libérie.

56 d)

K dnešnému dňu sa podnikli tieto kroky na riešenie meniacich sa trendov v oblasti vývozu dreva do EÚ:

- pravidelné monitorovanie prostredníctvom štúdií obchodu s drevom a systému nezávislého monitorovania trhu,
- nariadenie EÚ o dreve a dvojstranný mechanizmus spolupráce s Čínou.

56 e)

K dnešnému dňu sa podnikli tieto kroky:

- kroky na podporu synergií so súkromnou certifikáciou.

(Pozri odpoveď Komisie na bod 26.)

Závery a odporúčania

57

Komisia nesúhlasí so záverom Dvora audítorov, že riadenie podpory poskytovanej v rámci akčného plánu EÚ – FLEGT krajinám produkujúcim drevo bolo nedostatočné. Snahou Komisie bolo čo najlepšie riadiť podporu FLEGT produkujúcim krajinám, pričom sa vzali do úvahy problémy súvisiace s riešením nelegálnej ťažby dreva na celom svete, zložitost podporovania dobrej správy lesov a presadzovania práva v rôznych rozvojových krajinách, ako aj inovatívny charakter programu FLEGT. Komisia bude pokračovať vo svojom úsilí o zlepšenie účinnosti, efektívnosti a hospodárnosti. Bude vychádzať z osobitnej správy Dvora audítorov, ako aj z prebiehajúceho hodnotenia akčného plánu FLEGT, ktoré skúma širokú škálu programov, projektov a opatrení.

58

Komisia nesúhlasí s častou pripomienok Dvora audítorov:

58 b)

Je ťažké spojiť inovatívny charakter akčného plánu FLEGT, rozmanitosť politických a regulačných opatrení, opatrení rozvojovej spolupráce a veľký počet účastníkov a partnerov do jedného pracovného plánu s jasnými míľnikmi, termínmi a vyhradeným rozpočtom. Mnohé opatrenia FLEGT, napríklad dobrovoľné partnerské dohody (DPD) alebo projekty, však majú vlastný podrobný plán vykonávania.

58 c)

Komisia nesúhlasí s názorom Dvora audítorov, že nariadenie EUTR bolo prijaté neskoro. V akčnom pláne, ktorý sa vzťahuje len na skúmanie „uskutočniteľnosti právnych predpisov na kontrolu dovozu nelegálne vyťaženého dreva do EÚ“, sa nariadenie EUTR neuvádza. Nariadenie bolo navrhnuté až po rozsiahlej analýze, v ktorej boli preskúmané spôsoby riešenia nelegálnej ťažby s využitím existujúcich právnych predpisov. Právne predpisy boli prijaté a nadobudli účinnosť 20. októbra 2010 a začali sa uplatňovať v marci 2013. Keď sa nariadenie EUTR začalo uplatňovať, Komisia prijala opatrenia na zabezpečenie úplného vykonávania právnych predpisov.

58 d)

Ako sa predpokladá v akčnom pláne FLEGT, Komisia preskúmala prostriedky na vytvorenie synergie s existujúcimi verejnými alebo súkromnými postupmi certifikácie a zvyšuje svoje úsilie v tejto oblasti.

58 e)

Pomoc sa poskytla v súlade s jasnými kritériami, aj keď nebolo možné použiť jedinečný súbor kritérií pre všetky intervencie vzhľadom na odlišný právny základ finančných nástrojov. Komisia v podpore krajín produkujúcich drevo jasne uprednostnila krajiny s DPD.

Odporúčanie 1

Komisia čiastočne prijíma odporúčanie.

Pokiaľ ide o rozpočet, bude to uskutočniteľné len pre tematické programy.

Odporúčanie 2

Komisia nemôže prijať odporúčanie v uvedenom znení.

Aj keď Komisia plne súhlasí s potrebou prísneho vykonávania nariadenia EUTR vo všetkých členských štátoch, zdôrazňuje, že ako sa uvádza v odpovedi na bod 25, už prijala potrebné opatrenia na podporu jeho účinného vykonávania a bude pokračovať v tejto činnosti v súlade so stratégiou zabezpečenia súladu. V dôsledku prijatých opatrení viaceré členské štáty urýchlili postup vykonávania a oznámili úplný súlad. Prevažná väčšina členských štátov (24 z 28) zaviedla opatrenia na vykonávanie nariadenia EUTR a uskutočňuje kontroly prevádzkovateľov, ako sa to vyžaduje v nariadení EUTR. Komisia začala konanie o porušení právnych predpisov proti trom členským štátom, ktoré nespĺňajú požiadavky, a vyšetroje štvrtý.

Komisia ďalej pripomína, že vykonávanie nariadenia EUTR je v prvom rade zodpovednosťou členských štátov a termín predloženia správy členských štátov o prvých dvoch rokoch uplatňovania nariadenia EUTR bol 30. apríl 2015. V súlade s článkom 20 nariadenia EUTR Komisia predloží Rade a Parlamentu správu o preskúmaní fungovania a účinnosti nariadenia do 3. decembra 2015.

Odporúčanie 3

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Ako je vysvetlené v odpovedi Komisie na bod 26, v minulosti sa vykonali mnohé kroky na podporu týchto synergii.

Odporúčanie 4

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Pridelenie zdrojov jednotlivým krajinám bude tiež závisieť od dostupnosti finančných prostriedkov.

V roku 2014 Komisia schválila rozhodnutie o financovaní novej iniciatívy spolu s organizáciou FAO,

ktorá ponúkne balíčky na podporu krajiny na posilnenie správy lesov vo vybraných krajinách, ktoré majú strategický význam pre boj proti nelegálnej ťažbe dreva, ale rozhodli sa neuzatvoriť DPD.

59 b)

Šesť uzatvorených DPD nadobudlo platnosť na konci rokov 2009, 2011, 2012, 2013 a 2014. S prihliadnutím na ambície reforiem, ktoré zahŕňajú, zložitost úlohy a problémy správy v partnerských krajinách je pochopiteľné, že ich úplné vykonávanie si vyžaduje čas a trvalé odhodlanie. Komisia uznáva, že problémy s vykonávaním sa podcenili.

59 c)

Pozri odpoveď Komisie na bod 53.

Komisia pravidelne informovala členské štáty a ostatné zainteresované strany o pokroku akčného plánu FLEGT. O vykonávaní DPD sa vypracovali výročné správy. Prvá správa o pokroku bola vypracovaná v roku 2010. S hodnotením sa začalo začiatkom roka 2014 na základe konzultácií začatých v roku 2013.

Odporúčanie 5

Komisia prijíma toto odporúčanie.

Odporúčanie 6

Komisia prijíma toto odporúčanie. Z prebiehajúceho hodnotenia akčného plánu FLEGT vyplýva, že Komisia si bola vedomá potreby posúdiť súčasný prístup a hodnotenie plánovala už v roku 2013. Na základe výsledkov hodnotenia Komisia vypracuje pracovný dokument útvarov Komisie.

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- jeden kus:
prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- viac kusov alebo plagátov/máp:
na zastúpeniach Európskej únie (http://ec.europa.eu/represent_sk.htm); v delegáciách,
ktoré sídlia v nečlenských krajinách EÚ (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sk.htm);
kontaktovaním služby Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sk.htm);
na bezplatnom telefónnom čísle 00 800 6 7 8 9 10 11 (v rámci EÚ) (*).

(*) Za poskytnutie informácií sa neplatí, podobne ako za väčšinu hovorov (niektorí mobilní operátori, verejné telefónne automaty alebo hotely si však môžu účtovať poplatok).

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Nelegálna ťažba dreva a obchod s nelegálne ťaženým drevom ovplyvňujú väčšinu zalesnených krajín. Poškodzujú životné prostredie, zapríčiňujú stratu biologickej diverzity a majú negatívny hospodársky a spoločenský vplyv. Cieľom akčného plánu EÚ pre vymáhateľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT) je celkovo znížiť nelegálnu ťažbu dreva prostredníctvom podpory správy lesov v krajinách produkujúcich drevo a zníženia dovozu nelegálne ťaženého dreva do EÚ. V tejto správe Dvor audítorov dospel k záveru, že podpora Komisie krajinám produkujúcim drevo v rámci akčného plánu FLEGT nebola dostatočne dobre riadená. Komisia vytvorila akčný plán FLEGT inovatívnym spôsobom, nenavrhol však vhodný plán práce s jasnými cieľmi, čiastkovými cieľmi a samostatným rozpočtom. Svoju pomoc jasne nepriorizovala a postupy monitorovania a predkladania správ neboli uspokojivé. Hlavné preskúmané projekty neboli úspešné a plánované systémy udeľovania licencií zatiaľ plne nefungujú ani v jednej partnerskej krajine.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre publikácie